

I. Základní zásady trestního práva hmotného

1.1 Obecné závazná vyhláška obce Kocourkov ve svém § 10 odst. 1 písm. c) stanoví: „Kdo znečistí veřejné prostranství opakovaně nebo zvláště závažným způsobem, bude potrestán trestem veřejných prací pro obec v rozsahu až 250 hodin nebo peněžitým trestem až do 50 000 Kč.“

Je tato vyhláška v souladu s právním řádem?

1.2 Společnost K., s. r. o., zmařila uspokojení svého věřitele, společnost L., z. o. s., tím, že převedla všechny své budovy na společnost H., s. r. o., jejímž jediným společníkem a zároveň jednatelem byl obviněný Vladimír H., který byl zároveň jednatelem společnosti K., s. r. o. Policejní orgán zahájil trestní stíhání všech společníků obchodní společnosti K., s. r. o., pro trestný čin poškození věřitele dle § 222 TrZ, neboť dle jeho názoru všichni společně nerozdílně odpovídají za veškeré jednání společnosti.

Je postup policejního orgánu a jeho argumentace správná?

1.3 Obecní úřad v B. podal trestní oznámení na obchodní společnost N., z. o. s., neboť pojal podezření, že tato nechala v rozporu s předpisy o ochraně životního prostředí vypustit do řeky S., nacházející se v chráněné krajinné oblasti, 1 300 m³ odpadní vody obsahující různé chemikálie, díky čemuž vlny vlnuly ve vodním toku 3 tuny ryb, když náklady na odstranění vzniklé škody byly odhadnuty na 800 000 Kč. Policejní orgán zahájil trestní stíhání této společnosti pro trestný čin poškození a ohrožení životního prostředí dle § 293 odst. 1, odst. 2 písm. d), odst. 3 písm. a) TrZ.

Je postup policejního orgánu v souladu se zákonem?

1.4 19letá Petra K. byla dne 29. 1. 2009 v 17.20 hod. přistižena hlídkou Policie ČR při tom, jak v parku na Mikulášském náměstí v Plzni k

orální sex. Podle dotyčného jí za to zaplatil předem 20 euro. Policejní orgán dne 2. 2. 2009 obvinil Petru K. z trestného činu výtržnictví dle § 202 odst. 1 trestního zák. č. 140/1961 Sb. ve znění novel a z přečinu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí dle § 190 odst. 1 TrZ. Posledně zmíněný trestný čin byl do trestního zákoníku zařazen s účinností od 1. 1. 2010.

Byl postup policejního orgánu správný?

1.5 Těžký epileptik Emil L., který dodržoval předepsanou léčbu, při jednom ze svých záchvatů, kdy nemohl vůbec ovládat své jednání, srazil na ulici k zemi důchodce Dušana Z., který si při pádu zlomil ruku. Se zraněním se léčil 2 měsíce.

Bude Emil L. za zranění Dušana Z. trestně odpovědný (za některý z trestných činů dle § 146 nebo 147 TrZ)? Jaká základní zásada trestního práva hmotného se zde uplatní? Při řešení příkladu užitje též ustanovení § 15, 16 a 26 TrZ.

1.6 Obviněný Václav V. se v restauraci seznámil s poškozeným Ludkem L. Když společně popíili, pozval Luděk L. svého nového kamaráda k sobě do bytu s tím, že má doma láhev vodky, kterou by mohli také zkonsumovat. Během návštěvy zjistil Václav V., že Luděk L. má poměrně dobře zařízenou domácnost a že to asi nebude žádný chudák. Když byl k němu Luděk L. otočený zády, vzal z komody těžkou broušenou vázu a udeřil poškozeného třikrát silně do temene hlavy. Luděk L. utrpěl smrtelná zranění, kterým během 10 minut podlehl. Václav V. zatím prohledal jeho byt a odcizil z něj 10 000 Kč na hotovosti, zlaté šperky v hodnotě 55 000 Kč, koženou bundu v hodnotě 5 550 Kč a sundal Ludkovi L. z ruky též značkové náramkové hodinky v hodnotě 8 250 Kč. Poté z bytu odešel.

Kvalifikujte jednání Václava V. (přitom použijte § 140 a 173 TrZ).

1.7 Obviněná Karolína K., milovnice zvířat, našla v popelnici 8 živých štěňat německého ovčáka, každé v hodnotě asi 1 000 Kč. Aniž by cokoli hlásila na policii či na obecní úřad, štěňata se ujala, dvě z nich si ponechala natrvalo a zbylých šest rozdala po 10 týdnech svým známým.

Posuďte trestní odpovědnost Karolíny K. za trestný čin zatažení věci dle

II.8 *Jindřich L.* se za použití paklíče vloupal do garáže rodinného domu, která byla s tímto domem spojena chodbou, a odnesl si nářadí v hodnotě 150 000 Kč.

Lze pachatele postihnout též za trestný čin porušování domovní svobody dle § 178 TrZ?

III.

Působnost trestních zákonů. Extradice

8/1

III.1 *Ivan P.*, občan Itálie, donutil *Cecilii H.*, občanku ČR, na toaletě dopravního letadla společnosti British Airways během letu na lince Londýn – Praha nad územím Belgie, násilím k orálnímu pohlavnímu styku.

Za jakých okolností je možné na jednání Ivana P. (srov. § 185 TrZ) vztáhnout místní působnost českého trestního zákoníku?

III.2 Obviněný *Darius J.* dne 1. 5. 2009 v podnapilém stavu rozbil dvě pouliční lampy a zničil jednu lavičku v parku, čímž způsobil celkovou škodu ve výši 4 600 Kč. Byl zadržen policejní hlídkou a následně obviněn z trestného činu výtržnictví dle § 202 odst. 1 zák. č. 140/1961 Sb. v tehdy platném znění (sazba do dvou roků odnětí svobody). Bylo zjištěno, že za obdobný skutek se stejnou právní kvalifikací byl již pravomocně odsouzen dne 27. 10. 2008 k peněžitému trestu, který dosud nezaplatil. Hlavní líčení v jeho věci proběhlo 25. 1. 2010. Soud mu za přečin výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ uložil trest domácího vězení na 4 měsíce za současného uložení povinnosti nahradit způsobenou škodu dle § 60 odst. 1 písm. a), odst. 4 TrZ účinného od 1. 1. 2010.

Je rozhodnutí soudu v souladu se zákonem?

96 me - 8/10/17, 10/12
III.3 Obviněný *František O.*, občan ČR s trvalým pobytem ve Švédsku, vyloupil v Göteborgu banku, ze které odnesl 500 000 eur. Aby se vyhnul trestním stíhání, uprchl do České republiky.

a) *Vztahuje se na jednání Františka O. místní působnost českého trestního zákoníku?*

b) *Švédsko žádá o vydání Františka O. Může ČR této žádosti vyhovět?*

§ 9

III.4 *Muhammad M.*, velitel jednotky afghánské armády, nařídil použití yperitu proti jednotce povstalecké armády.

Vztahuje se na jednání Muhammada M. působnost českého trestního zákoníku?

§ 9

III.5 Při oficiální návštěvě českého prezidenta v USA byla příslušníky teroristické organizace al-Májda (šlo o občany Saúdské Arábie, Maroka a USA) unesena prezidentova manželka.

Vztahuje se na jednání únosců působnost českého trestního zákoníku (srov. úmluvu č. 131/1978 Sb.)?

me - není občanem
III.6 *Agnieszka E.*, občanka Polska, se nechala v bavorském Grafenau přivést do jiného stavu místním občanem *Hansem D.*, který za to následně odmítl převzít odpovědnost. Pro *Agnieszku E.* i její rodinu by nemanželské dítě znamenalo doma, tj. v polské Mieszkowici, velkou ostudu. Proto si sama přivodila úmyslně potrat, čímž se dle německého trestního zákoníku dopustila trestného činu dle § 218 odst. 1, 3 StGB. O tomto svém činu se zmínila *Hansi D.*, který ji však hned druhý den udal místnímu státnímu zastupitelství. *Agnieszka E.* zatím stihla odcestovat do České republiky ke známým. Spolková republika Německo žádá Českou republiku o vydání *Agnieszky E.* k trestním stíhání.

Jsou splněny obecné podmínky extradice?

me - § 10/1

III.7 *Kemal J.*, který měl jak české, tak turecké občanství, zavraždil v Izmiru svou manželku *Ademu J.* Nato vycestoval do České republiky. Turecká strana žádá o vydání *Kemala J.* k trestnímu stíhání.

Je možné žádosti Turecka vyhovět?

III.8 *Xavier M.*, občan Španělska, byl dne 14. 12. 2001 vydán Španělskému království k trestnímu stíhání pro trestné činy vydírání a podvodu. Po vydání se dne 5. 1. 2002 ve vazební věznici v Zaragoze dopustil krádeže, za což ho španělská strana rovněž začala stíhat. Během trestního stíhání vyšlo dále najevo, že 30. 10. 2000 se dopustil loupeže v madridské bance. Španělský státní zástupce tedy zahájil trestní stíhání *Xaviera M.* i pro tento skutek.

Postupovala španělská strana v souladu s podmínkami extradice?

23/12

III.9 *Stanislav S.*, poslanec Parlamentu ČR, při projevu v Poslanecké sněmovně hrubě napadal a urážel občany židovského a romského původu a vyzýval k přijetí takových zákonů, které by jim znemožnily vykonávat určitá občanská a politická práva.

Může být Stanislav S. trestně odpovědný za trestné činy hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 a podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 TrZ a může být za ně trestně stíhán?

PO ze souhlasu
III.10 *Walter W.*, senátor Senátu ČR, na předvolebním mítinku na náměstí v P. uváděl vědomě nepravdivé informace o svém protikandidátovi, které by dotyčného mohly významně poškodit v nadcházejících volbách, k tomu předkládal zfalšované rozhodnutí soudu o omezení způsobilosti k právním úkonům svého protikandidáta.

Může být Walter W. trestně odpovědný za trestné činy pomluvy dle § 184 TrZ a padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 TrZ a může být za ně trestně stíhán?

III.11 *Mario F.*, italský státní občan, pracoval ve službách italské mafie jako pyrotechnik. Jednoho dne vyrobil pro nepohodlného svědka *Pierluigiho C.*, rovněž italského občana, „svatební dar“ v podobě časované bomby zabudované v digitálním budíku. Prezент byl odeslán ze San Marina do Zábřehu na Moravě, kde se *Pierluigi C.* ženil. Omyl sanmarinských poštovních úředníků způsobil, že výbušná zásilka byla doručena do chorvatského hlavního města Zagrebu, kde také na jedné z místních pošt došlo k plánovanému výbuchu, při kterém naštěstí nedošlo ke zranění osob.

Vztahuje se na jednání Maria F. český trestní zákoník?

III.12 25letý *Karel S.* odcizil dne 8. 12. 2001 v podniku, kde pracoval, náramkové hodinky v hodnotě 3 200 Kč, které si jeho kolega zapomněl v umývárně na umyvadle. Policejní orgán nejprve 2. 1. 2002 věc odložil s tím, že se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující k trestnímu stíhání konkrétní osoby. Podezřelým ze spáchání tohoto činu se *Karel S.* stal až v únoru 2010. Policejní orgán zjistil, že v mezidobí páchal a byl odsouzen za trestnou činnost jiné povahy, takže nedošlo k promlčení, a zahájil dne 5. 2. 2010 trestní stíhání *Karla S.* pro trestný čin krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a) TrZ. Dne 1. 1. 2002 se stala účinnou novela trestního zákona a následně 1. 1. 2010 se stal účinným nový trestní zákoník. Jak zmíněná novela, tak nový kodex stanovily hranice jednotlivých druhů škod, a to nejprve v nově koncipovaném § 89 odst. 11 zák. č. 140/1961 Sb. a posléze identicky v § 138 odst. 1 TrZ. V době spáchání se škodou nikoli nepatrnou rozuměla na základě nařízení vlády škoda ve výši nejméně 2 000 Kč.

Zhodnoťte postup policejního orgánu vůči Karlovi S.

ne 6/16

III.13 24letý *Martin T.* zakoupil 28. 10. 1998 u příležitosti 80. výročí založení samostatného československého státu 45 marihuanových cigaret od neznámého muže v nočním baru. Byl dosti lakomý, a tak tyto cigarety kouřil výhradně sám. Poslední z nich vykouřil na Silvestra 1998, krátce před půlnocí. Jeho strýc *Severin T.* se dozvěděl, že *Martin T.* má doma zmíněnou drogu. Protože byl uvědomělý občan, vzpomněl si na léta strávená výkonem funkce příslušníka Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti a celou záležitost oznámil 5. 1. 1999 na policii.

Bude Martin T. trestně odpovědný za trestný čin dle § 187a zák. č. 140/1961 Sb., trestního zákona, který byl zaveden novelou trestního zákona ze dne 29. 5. 1998 s účinností od 1. 1. 1999 (zák. č. 112/1998 Sb.)? Jeho díkce byla v zásadě převzata do aktuálního ustanovení § 284 TrZ. Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu.

65 uzsh

III.14 Na výletní jachtě plující pod českou vlajkou v pobřežních vodách Chorvatska se prudce pohádali dva občané Nizozemského království, *Margriet L.* a *Colijn van R.* Při té příležitosti *Margriet L.* vylila ve vzteku *Colijnovi van R.* do klína termosku horké kávy. *Colijn van R.* měl naštěstí plátěné kalhoty, takže utrpěl sice dosti bolestivé popáleniny v uvedené oblasti, nicméně bez trvalých následků. Jejich léčení si vyžádalo čtyři týdny.

Vztahuje se na jednání Margriet L. (srov. § 146 TrZ) místní působnost českého trestního zákoníku?

Byl součástí delikt

III.15 Andrej R., občan Slovenské republiky, podal na košické poště k poštovní přepravě balík obsahující několik sáčků s kokainem. Místem určení byl Mnichov (SRN), kde ho měl vyzvednout Tibor G., občan Slovinska, a uvést drogu na trh. Balík putoval vlakem přes Slovensko, Česko a Německo.

Vztahuje se na jednání Andreje R. a Tibora G. český trestní zákoník?

■ IV.

Základy trestní odpovědnosti

□ IV.1 Pojem trestného činu

IV.1.1 Dosud zcela bezúhonný Miloš M. odcizil slepci jeho slepeckou hůl v hodnotě 350 Kč, kterou si nevidomý zapomněl v čekárně u lékaře, když šel do ordinace.

Posuďte, zda byly naplněny znaky trestného činu.

IV.1.2 Roman R. dlužil asi 1,5 roku obviněnému Adamovi A. 10 000 Kč, přičemž splatnost dluhu byla dohodnuta na 6 měsíců. Přes mnoho urgencí ze strany Adama A. se Roman R. neměl k tomu, aby svůj závazek vůči Adamovi A., byť alespoň částečně, splnil. Dokonce se svému věřiteli začal vysmívat a vyzýval ho k tomu, aby ho klidně žaloval, protože stejně od něj žádné peníze neuvidí. S tím se Adam A. nehodlal smířit a rozhodl se dluh vymáhat důraznějším způsobem. Odmontoval přední levé kolo ze zánovního BMW svého dlužníka, kterému následně oznámil, že mu ho vrátí až tehdy, kdy on mu vrátí zmíněnou dlužnou částku, přičemž úroky mu odpouští. Roman R. skutečně do týdne půjčené peníze Adamovi A. vrátil, zároveň však na něj podal trestní oznámení pro přečin vydírání dle § 175 TrZ.

Rozhodněte, zda jednání Adama A. naplňuje pojmové znaky trestného činu.

IV.1.3 20letý Pavel P., 18letý Milan M. a 19letý Oldřich O. byli na čundru a dohodli se, že si v blízkém chovném rybníku chytanou k večeri nějaké pstruhy, přestože ani jeden z nich nebyl držitelem rybářské povolenky. Protože nejzdatnějším „rybářem“ byl Pavel P., byl pověřen lovem, Oldřich O. a Milan M. měli hlídat. Pavel P. tedy vlezl do potoka a začal chytat pstruhy do ruky. Byl poměrně úspěšný, protože se mu podařilo ulovit 20 pstruhů – matičních ryb v celkové hodnotě nejméně 5 150 Kč). Když chtěl chytit další, dostavil se na místo porybný, který zjistil jejich totožnost a následně podal na všechny tři trestní oznámení. Policejní orgán zahájil jejich trestní stíhání pro trestný čin pytláctví dle § 304 TrZ spáchaný ve spolupachatelství.

Posuďte, zda jednání Pavla P., Milana M. a Oldřicha O. naplňuje pojmové znaky spolupachatelství trestného činu, pro který bylo zahájeno trestní stíhání.

IV.1.4 45letá Kristýna Z. si na své zahrádce vypěstovala asi 40 rostlin marihuany, jejichž semínka si přivezla z výletu do Amsterdamu, v úmyslu je posléze použít jako léku pro svou 75letou matku trpící Alzheimerovou chorobou, neboť se v jakémsi časopise dočetla, že látky obsažené v uvedené rostlině mohou pozitivně ovlivnit léčbu mimo jiné i takto nemocných. Těsně před sklizní však její marihuanový záhon objevili na základě udání všímavé sousedky policisté a začali Kristýnu Z. stíhat pro trestný čin dle § 285 odst. 1 TrZ.

Posuďte, zda Kristýna Z. svým jednáním naplnila pojmové znaky trestného činu, pro který je stíhána.

IV.1.5 50letá Lucie P. zalévala květiny na parapetu okna svého bytu v 7. poschodí panelového domu. Neopatrností shodila jeden z květináčů, který spadl přímo na auto Siegfrieda W., souseda uvedené ženy. Na autě vznikla škoda 15 000 Kč.

Posuďte případnou trestní odpovědnost Lucie P. ve vztahu k trestnému činu poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 TrZ.

IV.1.6 13letý Zdeněk Z. souložil na letním táboře se svou stejně starou kamarádkou Romanou R.

Posuďte naplnění pojmových znaků trestného činu pohlavního zneužití dle § 187 odst. 1 TrZ.

IV.1.7 Tři spolužáci z osmé třídy ZŠ, 15letý Bedřich B. a 13letí Filip F. a Tomáš T., se čtyřikrát během druhého pololetí sešli u garáží, kde pokuřovali marihuanu. O dodávku kuřiva se střídali. Poprvé přinesl jointa Bedřich B., podruhé Filip F., potřetí Tomáš T. a počtvrté opět Bedřich B. Cigareta vždy kolovala mezi hochy, až ji celou vykouřili. Žádné zdravotní potíže jim to nikdy nezpůsobilo.

Posuďte možnost trestní odpovědnosti Bedřicha B. za provinění dle § 283 TrZ, a to i ve vztahu ke věku jeho spolužáků (srov. trestání mladistvých dle ZSM).

IV.2 Pokračování v trestném činu. Trestné činy trvajících a hromadné

IV.2.1 Jonáš V. se rozhodl opatřit si peníze na nové auto tím, že vyloupí banku v Sokolově. Dne 25. 2. 2004 se zbrání banku vyloupil a odnesl si z ní 500 000 Kč, za které si koupil ono auto. Zjistil, že to není tak špatný způsob obživy, a usmyslel si, že si stejným způsobem „vydělá“ ještě na novou vilu. Proto dne 3. 4. 2004 vyloupil opět se zbrání banku v Karlových Varech, kde mu lup vynesl 1 000 000 Kč, a dne 7. 5. 2004 banku v Klatovech s výnosem 250 000 Kč. Na určitý čas toho z obavy před dopadením nechal, vzal si „dovolenou“, během níž si připravil další tři loupežná přepadení bank v Plzni, Domažlicích a Stříbře. Dne 10. 8. 2004 zrealizoval první z nich, když vyloupil banku v Plzni, v níž si přišel na 5 000 000 Kč.

Posuďte jednání Jonáše V. s ohledem na to, zda se jedná o trvajících či hromadný trestný čin nebo o pokračování v trestném činu, a to rovněž s ohledem na výši způsobené škody.

IV.2.2 Odsouzení Ivan R. a Rudolf K. během výkonu trestu odnětí svobody

a přitom zjistili, že by se dalo utéct větrací šachtou. V roce 2007 uvedeným způsobem z vězení uprchli a dva roky se skrývali v cizině. Po návratu do Česka byli zadrženi policií a dodáni zpět do výkonu trestu.

Je možné jejich útěk kvalifikovat jako pokračující, trvajících, případně hromadný trestný čin (srov. aktuální znění § 337 TrZ)?

IV.2.3 Přemysl P. žil již dvacátým rokem velmi nudným manželským životem se svou ženou Žanetou P. Při hledání nějakého povyražení se seznámil s atraktivní 25letou Marikou M., před níž zatajil, že je již ženatý. Marika M. ho časem přiměla rovněž ke svatbě. Vzali se 12. 6. 2004 v jiném městě, kde Přemysla P. nikdo neznal. „První“ manželka Žaneta P. ale v srpnu 2004 zjistila, že je jí Přemysl P. nevěrný, a najala si soukromého detektiva, který ho měl za úkol sledovat. Ten vše odhalil dne 17. 10. 2004 a udal Přemysla P. na policii.

Posuďte, zda v daném případě půjde o trvajících či hromadný trestný čin či o pokračování v trestném činu dvojího manželství (srov. § 210 zák. č. 140/1961 Sb. v platném znění, § 194 TrZ).

IV.2.4 Zvlášť radikální anarchista Andrej A. se rozhodl protestovat proti globalizaci světové ekonomiky tím, že během zasedání MMF a Světové banky vypustil v metru prudce jedovatý plyn, který měl v kapalném stavu schovaný v láhvi od coca-coly. Látka byla způsobitelná po vypuštění v uzavřeném prostoru usmrtit 500 lidí.

Při řešení vezměte v úvahu trestný čin obecného ohrožení dle § 272 TrZ. Jde o hromadný trestný čin?

IV.2.5 Vilém V. a jeho pět kamarádů přijali s rozčarováním zprávu o zrušení povinné základní vojenské služby, a rozhodli se proto vybudovat si svoji vlastní malou soukromou armádu. Dne 15. 2. 2008 se vypravili do objektu místních kasáren a po vypáčení dveří zbrojního skladu odcizili 5 samopalů, 3 granáty, 10 pistolí a několik krabic střeliva. Ještě bylo zapotřebí nějakých výbušnin, a tak 18. 2. 2008 přepadli nákladní automobil vezoucí trhaviny do blízkého lomu. Takto získali 5 kg TNT a 10 kg semtexu a několik rozbušek a zápalek.

Jedná se o trvající, hromadný nebo pokračující trestný čin nedovoleného ozbrojování dle § 279 odst. 1, odst. 3 písm. b) TrZ [v době páčání § 185 odst. 2 písm. b) zák. č. 140/1961 Sb. v platném znění]?

IV.2.6 Obviněný *Miroslav K.* sliboval drobným podnikatelům, že jim za úplatu zprostředkuje vysoké úvěry od velkých bank. Předstíral, že v těchto peněžních ústavech má známé, kteří mohou poskytnutí úvěru významně ovlivnit. Věděl však, že tomu tak není a že žádné úvěry nesežene a ani shánět nehodlá. V březnu 2008 vylákal tímto způsobem od podnikatele A zálohu na své výdaje ve výši 100 000 Kč, v dubnu téhož roku od podnikatele B zálohu ve výši 250 000 Kč a v květnu 2008 od podnikatele C 150 000 Kč. V červnu 2008 proti němu zahájil policejní orgán trestní stíhání pro uvedené jednání. *Miroslav K.* si z toho ale nic nedělal a klidně dokončil své „obchody“, když v červenci zinkasoval od podnikatele D 500 000 Kč a od podnikatele E tutéž sumu.

Posuďte trestní odpovědnost Miroslava K. za uvedené podvodné jednání, a to s ohledem na dobu páčání činu.

IV.2.7 Obviněný *Oldřich T.* neplnil úmyslně od srpna 2007 do července 2008 svou výživovací povinnost vůči nezletilé dceři s tím, že částku za prosinec 2007 zaplatil. Výživné mu bylo při rozvodu manželství stanoveno rozsudkem soudu, který nabyl právní moci 15. 9. 2007, ve výši 950 Kč měsíčně.

- Jde o pokračující, hromadný nebo trvající trestný čin zanedbání povinné výživy (srov. § 196 TrZ, resp. stávající § 213 zák. č. 140/1961 Sb., trestního zákona)?*
- Změnilo by se na hodnocení případu něco, kdyby v únoru 2008 bylo proti Oldřichovi T. zahájeno trestní stíhání pro shora uvedený trestný čin, ale ten by dál výživné až do července 2008 neplatil?*
- Určete výši škody.*

IV.2.8 *Petr J.* od ledna do června 2008 pravidelně každou středu bral z prodejny, kde pracoval, drobné zboží a jiné předměty, vždy v hodnotě do 3 000 Kč. V červenci 2008 usoudil, že mu to moc nepřibývá, a proto při následující příležitosti přijel dodávkou, aby toho více uvezl a aby větší předměty nemusel tahat po kapsách. Při tomto útoku způsobil na odcizených věcech škodu za 40 000 Kč.

Kvalifikujte jednání Petra J. ve vztahu k trestnému činu krádeže dle § 205, popř. zpronevěry dle § 206 TrZ (v době spáchání § 247, 248 zák. č. 140/1961 Sb. v platném znění), a to z hlediska doby páčání činu s přihlédnutím též ke způsobu provedení.

IV.2.9 Žárlivý manžel *František Z.* chtěl znemožnit svojí manželce, aby se v době jeho zahraniční služební cesty stýkala s jinými muži, a proto ji na tuto dobu (2 týdny) uzamkl v jejich rodinné vile, přičemž jí odebral klíče a zajistil i to, aby se žena nemohla dostat z domu jiným způsobem, případně se spojit s okolním světem. Nicméně zásoby vody a jídla jí zabezpečil.

Kvalifikujte jednání Františka Z. ve vztahu k trestnému činu dle § 170, 171 TrZ s ohledem na dobu páčání.

IV.3 Objekt trestného činu

IV.3.1 Obviněný *Luboš K.* se aplikací dávky heroínu uvedl do stavu nepřítomnosti a v tomto stavu ho napadlo, že oloupí kolemjdoucího, aby si opatřil peníze na další drogu. Vytáhl proto na něj kapesní nůž a požadoval, aby mu dal vše, co u sebe má. Kolemjdoucí mu vyhověl a vydal mu 500 Kč.

Určete primární a sekundární objekt trestného činu (srov. § 360 a 173 TrZ).

IV.3.2 *Alfréd B.* namířil pistoli na obsluhu benzinové čerpací stanice a nařídil, aby mu čerpadlář *Čeněk Č.* vydal celou tržbu. Když *Čeněk Č.* předával *Alfrédovi B.* peníze, pokusil se zmáčknout poplašné zařízení. *Alfréd B.* to zpozoroval a dvakrát vystřelil po *Čeněvi Č.* Jednou kulkou ho zasáhl do nohy, druhá se zaryla do podlahy.

Určete objekt, předmět útoku, následek a účinek uvedeného trestného činu (resp. trestných činů).

IV.3.3 Určete objekt a předmět útoku u následujících trestných činů:

- § 310 TrZ,
- § 367 TrZ,
- § 173, 177, 325 TrZ,
- § 196, 228 TrZ.

IV.3.4 Daniel D. a Wolfgang W. hráli v hospodě karty. Wolfgang W. musel být ve 23.00 hod. doma. Protože neměl u sebe hodinky, požádal Daniela D., aby mu půjčil svoje. Po několika partiích prohrával Wolfgang W. asi 10 000 Kč. Daniel D. se najednou rozhodl, že bude výhru okamžitě požadovat. Wolfgang W. se ho snažil přesvědčit, že hráli teprve krátce a ať hrají dál, že vyhraje peníze nazpět. Daniel D. se rozčílil, vytáhl nůž a vyjel na Wolfganga W.: „Okamžitě mi naval, co jsem vyhrál, a vrať mi hodinky, jinak tě zabiju!“

Posuďte, zda se Daniel D. dopustil trestného činu loupeže v obou částech své výzvy.

IV.3.5 Josef P. se rozhodl, že se pomstí známému policistovi, o němž se dozvěděl, že mu chodí za ženou. Když ho jednou potkal na ulici, kde zmíněný muž zákona vykonával pravidelnou pochůzku, vrhl se naň a bil ho pěstmi do obličeje.

Bude Josef P. trestně odpovědný za násilí proti úřední osobě?

IV.3.6 Bedřiška L. pozměnila diplom svého manžela o získání vysokoškolského vzdělání v oboru právo tak, že přepsala jeho jméno na své, neboť chtěla získat zaměstnání na Ministerstvu spravedlnosti. Pečlivá úřednice na ministerstvu však vše odhalila a věc oznámila policii.

Urcete objekt trestného činu, jehož se Bedřiška L. uvedeným jednáním dopustila (srov. § 348 TrZ).

IV.3.7 Belgický občan Pieter van der K. si na internetu vyhlédl dle fotografie českou dívku Alenku A. Spojil se s lidmi, kteří zprostředkovávali setkání s nabízenými děvčaty, a právě v den dívčiných 14. narozenin přijel Pieter van der K. do Teplic, kde měli domluvenou schůzku. Během ní došlo mezi Alenkou A. a Belgičanem k nejroztodivnějším sexuálním hrátkám, za což Pieter van der K. věnoval Alence A. i nějaké drobné upomínkové předměty.

Je možné jednání Pietera van der K. kvalifikovat jako trestný čin pohlavního zneužití dle § 187 TrZ?

IV.4 Objektivní stránka trestného činu

IV.4.1 Řidič dodávky Řehoř Ř. přehlédl v podvečer chodce Chrudoše Ch. a srazil ho do příkopu. Zastavil a spolu se spolujezdcem Stanislavem S. se šli podívat, co se stalo. Zjistili, že Chrudoš Ch. krvácí z rány na hlavě a že se nehýbe. Po bližším ohledání v Chrudošovi Ch. poznali svého společníka, kterému dlužili 200 000 Kč. Rozhodli se, že ho tam nechají, a že pokud by náhodou zemřel, nebudou mu alespoň muset vyplatit uvedenou částku. Za chvíli jel kolem další motorista Martin M., který Chrudoše Ch. také poznal, ale protože jej dotyčný nedávno propustil z práce, nechal ho tam také ležet a ujel. Chrudoš Ch. svým zraněním podlehl o hodinu později, přičemž při následné pitvě se zjistilo, že při včasném poskytnutí odborné pomoci mohl být jeho život zachráněn.

Posuďte trestní odpovědnost Řehoře Ř., Stanislava S. a Martina M. vzhledem k § 150, 151 a 140 TrZ.

IV.4.2 Obviněný Xaver X. vyloupil rodinný domek a při odchodu z tohoto objektu ho vyrušil majitel nemovitosti Quido Q., který se nečekaně vrátil dříve z dovolené. Xaver X. z obavy, že bude prozrazen, srazil Quida Q. úderem pěstí do hlavy k zemi, aby nemohl zavolat policii. Quido Q. v důsledku úderu omdlel. Xaver X. poté opustil dům. Po chvíli v domě praskla zrezivělá trubka přívodu plynu, a jelikož byl Quido Q. v bezvědomí, nic nezaregistroval a udusil se.

a) Bude Xaver X. trestně odpovědný za smrt Quida Q.?

b) Co by se na posouzení případu změnilo, kdyby:

1. Xaver X. úderem způsobil Quidovi Q. krvácení do mozku a znalci by určili, že by stejně po pěti hodinách zemřel?
2. Xaver X. chtěl Quida Q. úderem do hlavy zabít, způsobil mu krvácení do mozku, ale ten se stejně udusil v důsledku unikajícího plynu?

IV.4.3 Milenecký pár Romana R. a Tomáš T. na procházce lesem narazil na postřeleného muže, který velmi silně krvácel v oblasti břicha. Přišli blíž a zjistili, že se jedná o bratra Romany R. Tomáš T. navrhl, aby ho tam nechali, protože mu kdysi chodil za manželkou. Romana R. s tím souhlasila, protože kdyby její bratr zemřel, připadl by jí po něm podíl na společném

domě. Zraněného tedy zanechali v lese bez pomoci a ten následně skonal v důsledku vykrvácení.

Posuďte jednání Romany R. a Tomáše T. s ohledem na § 150 a 140 TrZ.

IV.4.4 Antonín A., Bořivoj B., Cyril C., David D. a Emil E. vyloupili směnárnu a odnesli si z ní celkem 5 000 000 Kč. Když si dělili lup, namířil Antonín A. samopalem na Bořivoje B. se slovy: „Zastřel ty tři, ať na nás zbude víc, a jestli to neuděláš, tak vás postřelím všechny a tebe jako prvního!“ Bořivoj B. poté pistolí zastřelil Cyrila C., Davida D. a Emila E.

a) Půjde ze strany Bořivoje B. o jednání v trestněprávním smyslu?

b) Co by se na hodnocení případu změnilo, kdyby:

1. Antonín A. namířil na Bořivoje B. samopal, vykřikl stejná slova, ale Bořivoj B. by místo Cyrila C., Davida D. a Emila E. zastřelil Antonína A.?

2. Antonín A. chytil ruku Bořivoje B., ve které Bořivoj B. držel pistolí, a takto zastřelil zbraní Bořivoje B. uvedené zbylé tři osoby?

IV.4.5 38letá Milena F. a její 20letý přítel Zdeněk J. odjeli na dovolenou do JAR. Milena F. vzala s sebou i svoji 9letou dceru Danielu F., k níž Zdeněk J. neměl žádný vztah. Během pobytu Daniela F. onemocněla, měla vysoké horečky (nad 39 °C) a potíže s dýcháním. Milena F. a Zdeněk J. se za této situace rozhodli odjet na plánovaný 3denní výlet na safari, přičemž zanechali Danielu F. samotnou v hotelovém pokoji. Daniela F. druhý den na následky svého onemocnění zemřela.

Posuďte jednání Mileny F. a Zdeňka J. ve vztahu k trestným činům dle § 150, 195, 140, 143, 146–148 TrZ.

IV.4.6 Řidič osobního automobilu Oliver H. nezařadil na nepřehledné křižovatce na značce STOP, protože neviděl zprava ani zleva přijíždět žádné vozidlo. V pořádku projel inkriminovanou křižovatkou a po ujetí cca 300 m mu přímo pod kola vjel cyklista přijíždějící z lesní cesty, na kterou ze silnice nebylo vidět. Cyklista utrpěl závažná poranění hlavy a páteře. Oliver H. nemohl střetu nijak zabránit, nicméně pokud by na zmíněné křižovatce řádně respektoval značku STOP, pak by dle znaleckého posudku, při dodržení všech pravidel silničního provozu, na místo střetu s cyklistou v daný okamžik ještě zdaleka nedorazil, a proto by ani k uvedené srážce nedorazilo.

Posuďte trestní odpovědnost Olivera H. ve vztahu k trestnému činu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 TrZ.

IV.4.7 Automechanik Rudolf M. dostal za úkol opravit brzdový válec na vozidle zn. Audi zákazníka Zvonimíra Z. Protože vlastnil stejný typ auta, řekl si, že vymontuje ze svého vozu použitý brzdový válec, namontuje ho do opravovaného automobilu a do svého si dá nový brzdový válec, který měl vyměnit Zvonimírovi Z. Toto provedl a vozidlo odevzdal Zvonimírovi Z. jako opravené. Zvonimír Z. vozem odjel a v domnění, že má nové brzdy, jel po dálnici o 25 km/hod. více, než dovolují předpisy. Když dojížděl jiné auto, neubrzdl to a došlo k dopravní nehodě, při níž byly těžce zraněny tři osoby. Znalec konstatoval, že vozidlo by s takovými brzdami nebylo možno za daných okolností ubrzdit ani při předepsané rychlosti. Pokud by však brzdy byly řádně opraveny, Zvonimír Z. by za daných okolností mohl bezpečně zabrzdit a ke srážce by nedorazilo.

Posuďte trestní odpovědnost Rudolfa M. ve vztahu k následkům dané dopravní nehody.

IV.4.8 Během utkání v boxu Albert A., který byl v prvním kole po levém háku od Boba B. počítán, udeřil ve vzteku Boba B. do hlavy poté, co zazněl gong, který toto kolo ukončil, a Bob B. již nevěnoval Albertu A. zvýšenou pozornost. Bob B. byl otřesen a odvezen k ošetření do nemocnice. V nemocnici tvrdil Bob B. lékaři, že je na podobné údery zvyklý a že to nic není. Ošetřující lékař Ladislav L. tedy nenařídil vyšetření a rentgen hlavy a odešel na večeři. Bob B. se mezitím sebral a díky nepozornosti personálu nemocnici opustil. Po 6 hodinách zemřel na krvácení do mozku, jež bylo dle znaleckého posudku způsobeno uvedenou ranou po gongu a jež by dle téhož posudku bylo možno při včasném diagnostikování operovat.

Posuďte trestní odpovědnost Alberta A. a Ladislava L. ve vztahu ke smrti Boba B.

IV.4.9 25letý Petr Z. měl slabost pro starší ženy. Navštívil proto nepozván 68letou Libuši F. v jejím bytě a za použití násilí na ní vykonal soulož. Poté ihned odešel. Libuše F. v důsledku šoku zemřela během půlhodiny na srdeční selhání.

Kvalifikujte jednání Petra Z. ve vztahu k trestnému činu znásilnění dle § 185 TrZ, a to s ohledem na způsobený následek. O jaký druh následku se jedná, pokud jde o smrt Libuše F.?

IV.4.10 Gustav D. úmyslně založil požár stodoly svého souseda Ludka N. Při jeho likvidaci museli hasiči strhnout střechu rodinného domku Milouše J., který se nacházel v blízkosti dotyčné stodoly, aby se požár dále nešířil.

Jaký typ následku představuje škoda na domku Milouše J.?

IV.4.11 Vlastimil B. chtěl zabít svého nenáviděného souseda Svatopluka S. Proto ho za bouřky uzamkl na jeho zahradě a doufal, že ho zasáhne blesk. Náhoda tomu chtěla a Svatopluk S. byl za této situace skutečně zasažen a usmrčen bleskem.¹

Posuďte trestní odpovědnost Vlastimila B. ve vztahu k trestnému činu dle § 140 TrZ.

IV.4.12 Hubert J. byl léta na kordy se svojí tchýní Tamarou R. Jednoho dne mu už povolily nervy, sáhl po revolveru a několikrát na Tamaru R. vystřelil, aby ji usmrtil. Zraněná Tamara R. byla převezena do nemocnice, kde podstoupila ihned operaci. V důsledku masivního zhmoždění tkáně v okolí vstřelů došlo k embolii, v jejímž důsledku Tamara R. krátce nato skonala. Při pitvě se navíc ukázalo, že trpěla rakovinou plic v posledním stadiu a že by tak jako tak do měsíce zemřela.

Posuďte trestní odpovědnost Huberta H. ve vztahu k trestnému činu dle § 140 TrZ.

IV.4.13 Karel S. měl hrůzostrašný sen, během něhož začal ve spánku škrtit svou manželku, která ležela vedle něho, protože v uvedeném snu šlo o čarodějnici, která se ho snažila uhranout. Manželka se snažila ze sevření dostat, což se jí nakonec zdařilo, když kopl svého chotě kolenem do břicha. Karel S. se uklidnil a opět spal pokojně.

Posuďte trestní odpovědnost Karla S. ve vztahu k trestnému činu dle § 140 TrZ.

IV.5 Subjekt trestného činu

IV.5.1 Gustav E., který byl již od narození mentálně retardovaný, vzal násilím Pavle H. kabelku, ve které měla peněženku, doklady a deštník.

Posuďte trestní odpovědnost Gustava E. za předpokladu, že byl ještě před tímto jednáním rozhodnutím soudu

- omezen ve způsobilosti k právním úkonům
- zbaven způsobilosti k právním úkonům.

IV.5.2 Antonín D., člen horské služby, vypil se svým kamarádem ve službě na oslavu narození jeho syna 1 odličku 0,5 dcl vodky. Přivedl se tak s ohledem na své chronické neurologické potíže do stavu patologické opilosti. Když pak musel vyjet do terénu, nezvládl jízdu na skútru. Ten se převrátil a těžce zranil transportovanou osobu. Dle znaleckého posudku byla u Antonína D. v době jízdy zcela vymizelá ovládací složka jeho jednání a rozpoznávací byla podstatně snižena. Antonín D. přitom již v minulosti měl podobnou zkušenost s tímto stavem v souvislosti s požíváním alkoholu.

Posuďte jeho trestní odpovědnost.

IV.5.3 Ladislav P. se již dříve léčil pro schizofrenii v psychiatrické léčebně. Pod vlivem této choroby pak napadl jiného pacienta a zlomil mu nohu. Dle znaleckého posudku byly u Ladislava P. jak rozpoznávací, tak ovládací schopnost téměř vymizelé. V průběhu trestního řízení pak u něj došlo k podstatnému zhoršení této choroby tak, že nebyl vůbec schopen chápat smysl trestního řízení.

Posuďte trestní odpovědnost Ladislava P.

IV.5.4 Lubomír J. byla uložena na základě pravomocného rozhodnutí soudu povinnost platit výživné na své dvě nezletilé děti k rukám jejich matky, jeho bývalé manželky. Jeho druhá žena Olga J. ho však přemluvila, aby nic neplatil, že jejich matka sama vydělává dost, aby je uživila, a on bude potřebovat více peněz, neboť spolu čekají dítě. Lubomír J. proto po dobu 9 měsíců neplatil výživné.

IV.5.5 Helena L. schovávala u sebe doma 2 týdny svého syna, 16letého Jaroslava L., který k ní utekl z výchovného ústavu, kde vykonával soudem uloženou ochrannou výchovu. Pak ho policie u ní našla.

Posuďte trestní odpovědnost Heleny L. a Jaroslava L., pokud jde o trestný čin, resp. provinění maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. j) TrZ.

IV.5.6 16letý Adam H. spolu se svou známou, 17letou Lucií M., a svým 13letým bratrem Petrem H. vylákal svou bývalou spolužačku – 16letou Adélu L. do parku. Tam jí Lucie M. držela ruce, Petr H. nohy a Adam H. na ní dvakrát vykonal soulož.

Posuďte trestní odpovědnost Adama H., Lucie M. a Petra H. ve vztahu k trestnému činu znásilnění dle § 185 TrZ.

IV.5.7 Posuďte příklad IV.5.6 za předpokladu, že Adamovi H. bylo v době spáchání 13 let.

IV.5.8 Kryštof F., příslušník Policie ČR, který již měl svého nadřízeného plně zuby, úmyslně neprovedl rozkaz, který mu dal.

Může být Kryštof F. jako příslušník Policie ČR trestně odpovědný za trestný čin neuposlechnutí rozkazu dle § 375 TrZ?

IV.5.9 Posuďte, zda v následujících případech jde o trestné činy se zúženým okruhem pachatelů:

- trestný čin vzpoury vězňů dle § 344 TrZ;
- trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. b) TrZ;
- trestný čin urážky mezi vojáky dle § 380 TrZ;
- trestný čin zpronevěry dle § 206 TrZ.

IV.5.10 Bohuslav L. jako jednatel společnosti A., s. r. o, která dluží společnosti C., s. r. o, 12 000 000 Kč, s cílem vyhnout se plnění dluhu společnosti C., s. r. o, uznal jménem společnosti A., s. r. o., neexistující dluh ve výši 20 000 000 Kč vůči společnosti F., s. r. o, ve které je jediným

Posuďte trestní odpovědnost Bohuslava L. ve vztahu k trestnému činu poškození věřitele dle § 222 TrZ, když subjektem tohoto trestného činu může být jen dlužník.

IV.5.11 Posuďte příklad IV.5.10 za předpokladu, že Bohuslav L.:

- přestoupil tímto jednáním rozsah svého jednatelského oprávnění určený mu ve společenské smlouvě;
- jednal jako neplatně jmenovaný jednatel této společnosti.

IV.5.12 Jakub P. donutil svého nevlastního 15letého syna Rudolfa K., aby ukradl sousedův motocykl, pod pohrůžkou, že mu jinak zabaví mobilní telefon. Rudolf K. motocykl odcizil.

Posuďte trestní odpovědnost Jakuba P. a jeho nevlastního syna ve vztahu k trestnému činu krádeže dle § 205 TrZ.

IV.5.13 Posuďte příklad IV.5.12 za předpokladu, že Jakub P. přemluvil svého 13letého syna Richarda P., aby motocykl odcizil. Ten s tím ochotně souhlasil a motocykl odcizil.

IV.5.14 Posuďte příklad IV.5.12 za předpokladu, že syn motocykl odcizil v den svých čtrnáctých narozenin.

IV.5.15 Jan K., příslušník Policie ČR, šel s manželkou ve svém volnu večer do divadla a byl svědkem vloupání do místní prodejny obuvi. Již se chystal honit pachatele, ale pak uviděli, že je to syn jedné manželčiny kolegyně z práce. Manželka ho přemluvila, ať nic nedělá, když stejně není ve službě a zkazil by jim celý večer. Jan K. nechal tedy pachatele uniknout a věc ani neohlásil.

Posuďte trestní odpovědnost Jana K. a jeho manželky ve vztahu k trestnému činu podle § 329 TrZ. Při řešení příkladu použijte zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

IV.5.16 Gustav R. měl již dlouhodobě zájem o soulož se svojí známou Hanou J. Bylo mu však jasné, že u Hany J. nemá sebemenší šanci. Rozhodl

strach z napadení *Hany J.*, posilnil se značným množstvím alkoholu. Poté *Hanu J.* přepadl a vykonal s ní soulož. Dle znaleckého posudku u něj byly v době činu jeho rozpoznávací schopnosti téměř vymizelé a ovládací schopnosti zcela vymizelé.

Posuďte trestní odpovědnost Gustava R.

IV.6 Subjektivní stránka trestného činu

IV.6.1 35letý *Adolf A.* a 33letý *Bořek B.* se během konzumace alkoholu v jedné restauraci dostali do slovní rozepře, během které *Adolf A.* hrubě urazil manželku *Bořka B.* To *Bořka B.* velmi rozlítlo a praštil *Adolfa A.* pěstí do obličeje. *Adolf A.* se svezl ze židle k zemi a zůstal ležet v bezvědomí. *Bořek B.* se zalekl, zavolal záchranku a snažil se *Adolfa A.* přivést opět k vědomí. To se mu však nezdařilo. Přivolaný lékař již jen konstatoval smrt. Při pitvě se ukázalo, že *Adolfu A.* po úderu pěstí prasklo aneurysma a příčinou smrti bylo následné silné krváčení do mozku. O takovém zdravotním problému neměl dosud nikdo, včetně *Adolfa A.* a *Bořka B.*, ani tušení.

Posuďte zavinění Bořka B. ve vztahu ke smrti Adolfa A.

IV.6.2 20letý *Miroslav S.* se na koncertě skupiny Brutus v Plasích u Plzně seznámil s 13letou *Petrou J.*, fyzicky dosti vyspělou. *Miroslav S.* si nebyl jejím věkem zcela jist, ale neptal se jí. Přesto se s ní hodlal blíže seznámit na místní loučce, k tomuto účelu mnoha páry již dříve dobře prověřené. *Petra J.* nebyla proti, a tak mezi nimi došlo k pohlavnímu styku v podobě soulože. Možnost, že je dívka, jak se říká, ještě „pod zákonem“, tzn. že jí ještě nebylo 14 let, bral *Miroslav S.* v úvahu s tím, že s ohledem na značně pravděpodobné sexuální zkušenosti *Petry J.* z dřívějšíka se jistě nestane žádná tragédie, když tu další bude mít *Petra J.* s ním.

Určete formu zavinění u Miroslava S. s ohledem na možné naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu dle § 187 TrZ.

IV.6.3 *Kamil K.* nabídl *Hynkovi H.* ke koupi zcela nový počítač za cenu pouhých 5 000 Kč, přičemž běžně se cena tohoto typu PC pohybovala kolem 20 000 Kč. *Hynek H.* věděl, že přibližně před týdnem se záhadně „ztratil“ kamion, který převážel počítače právě této značky na Slovensko. Zeptal

se na to a *Kamil K.* mu to potvrdil. Bylo mu jasné, že k němu *Kamil K.* nepřišel legální cestou. Přesto počítač koupil, protože za tak výhodnou cenu by podobný jen těžko sehnal. Počítač skutečně pocházel z krádeže uvedeného kamionu.

Posuďte formu zavinění u Hynka H. v souvislosti s možným naplněním skutkové podstaty trestného činu dle § 214 TrZ.

IV.6.4 *Vladimír G.* jel se svou Škodou 120 LS, která měla dosti sjeté gumy, po silnici III. třídy. Bylo po dešti, vozovka byla mokrá a po zimě ve značně špatném stavu. *Vladimír G.* jel rychlostí kolem 80 km/hod., v zatáčkách, jichž bylo požeňnaně, pak rychlost snižoval asi na 70 km/hod. *Vladimír G.* se domníval, že je natolik dobrý řidič, že si takovou jízdu může dovolit, což bylo vzhledem k tomu, že jeho řidičské zkušenosti vyplývaly zejména z jízd po okrese Tachov, a to převážně v letním období, přehnaně sebevědomé. To se ukázalo v jedné pravotočivé zatáčce, kdy v rychlosti 68 km/hod. vjel do protisměru, kde se čelně střetl s protijedoucím velorexem, jehož řidič nemohl již srážce zabránit a při havárii utrpěl závažná poranění pánve, hrudníku a hlavy s dobou léčení 1,5 roku, z toho půl roku v nemocničním ošetřování.

Posuďte formu zavinění Vladimíra G. ve vztahu ke zranění řidiče velorexu.

IV.6.5 Během služby na jednom místním policejním oddělení si stržm. *Radek L.* pohrával se svou služební pistolí, o které měl za to, že není nabitá. V žertu touto zbraní namířil na svou kolegyni a stiskl spoušť. Z hlavně ale vyšel náboj, který policistku zasáhl do hlavy a na místě ji usmrtil.

Posuďte formu zavinění Radka L. ve vztahu ke smrti jeho kolegyně.

IV.6.6 Při hádce mezi manžely *Erikou Z.* a *Gabrielem Z.* strčila silou střední intenzity *Erika Z.* do svého choť, který stál ve vzdálenosti 1 m od čtvercového stolu tak, že upadl a uhořel se hlavou o roh tohoto stolu. Zůstal ležet bezvládně na zemi. *Erika Z.* se ho pokoušela křísit, ale nedařilo se jí to. Měla dojem, že manžel nedýchá a ani necítila jeho puls. Usoudila, že ho zabila. Zpanikářila a v obavě z trestu se rozhodla zbavit se těla. Zabalila *Gabriela Z.* do koberce tak, jak to viděla ve filmu, a odtáhla ho do auta. Odvezla manžela k blízké řece a hodila ho do vody. Protože ho zapoměla

něčím zatížit, bylo tělo hned druhý den nalezeno a vyloveno několik kilometrů dále po proudu. Při pitvě se zjistilo, že *Gabriel Z.* utrpěl v důsledku nárazu těžký otřes mozku s následným krvácením do mozku, smrt však nastala až důsledkem udušení z utopení.

Kvalifikujte jednání Eriky Z. z hlediska subjektivní stránky (srov. § 140, 141, 143, 145 a násl. TrZ).

IV.6.7 *Patrik P.* a *Richard R.* si koupili lístky na hokejový zápas, dorazili již po začátku 1. třetiny a zůstali stát na schodech. Jelikož utkání nebylo právě plně vzrušujících momentů na ledě, *Patrik P.* se trochu nudil. Z nedostatku jiné zábavy šťouchl do *Richarda R.*, který to ale vůbec nečekal, protože v daný okamžik pozoroval dalekohledem pohlednou slečnu s hlubokým výstřihem sedící na protější tribuně. *Richard R.* zavrával, a jak chtěl instinktivně nalézt nějakou oporu a nabýt zpět ztracenou rovnováhu, zachytil se vedle stojícího 70letého muže *Miloslava M.*, který v důsledku toho rovněž zavrával, ale sám již žádnou oporu nenašel a spadl o několik stupňů níže. Při pádu si *Miloslav M.* pohmoždil zápěstí, narazil koleno a pravý bok a odřel si bradu. Po 3 týdny, během nichž kulhal a trpěl bolestmi, byl vyřazen z běžného života.

Posuďte případnou trestní odpovědnost Patrika P. a Richarda R., pokud jde o zdravotní obtíže Miloslava M. (srov. § 145 a násl. TrZ).

IV.6.8 67letý, naprosto zdravý penzista *David H.* vjížděl z vedlejší silnice na hlavní. Rozhlédl se a viděl vpravo na obzoru vzdáleném asi 2 km malou světelnou tečku. Předpokládal, že ještě stihne v klidu projet. Během odbočování vlevo se ovšem náhle přirýtila rychlostí 220 km/hod. ona světelná tečka v podobě motocyklu zn. Honda 750, kterou řídil 20letý *Hubert F.* S něčím takovým *David H.* opravdu nepočítal. Došlo ke srážce obou dopravních prostředků, při níž *Hubert H.* utrpěl vážná, s životem neslučitelná, zranění hlavy a páteře, kterým na místě podlehl. Podle soudního znalce z oboru silniční dopravy by v případě, že by *Hubert H.* jel o 20 km pomaleji, ke střetu vůbec nedošlo.

Posuďte zavinění Davida H. ve vztahu ke smrti Huberta F.

IV.6.9 Chirurg okresní nemocnice *Robert V.* měl těžkou noc, kdy mu bylo špatně od žaludku, bolela ho hlava a nemohl spát. Vzal si tedy nějaké léky na žaludek i proti bolestem hlavy a pro jistotu i nějaký ten Rohypnol, aby konečně usnul. Ráno vstal ještě celý mátožný a v 11.00 hod. nastoupil náročnou operaci spočívající ve vyjmutí nefunkční ledviny, a to přesto, že se ještě necítil zcela fit. V důsledku únavy se spletl a místo vadné ledviny vyoperoval ledvinu zdravou.

Posuďte zavinění Roberta V. k poškození zdraví pacienta.

IV.6.10 50letý *Ferdinand J.*, dlouholetý zaměstnanec strojírenského podniku, pracoval na stroji, který byl vadný, o čemž však *Ferdinand J.* nevěděl, protože vada byla skrytá. V důsledku závady došlo při obrábění jedné součástky k vylétnutí šroubu, který vlétl do oka *Antonínu K.*, pracujícímu na vedlejší soustruhu, a toto oko vyrazil. *Ferdinand J.* mohl vzhledem ke svým zkušenostem i okolnostem případu o poruše stroje vědět, nicméně kontrola a opravy strojů nespadały do jeho náplně práce tak, jak byla sjednána v pracovní smlouvě.

Bude Ferdinand J. trestně odpovědný za zranění Antonína K. (srov. § 145 a násl. TrZ)?

IV.6.11 *Xaver D.* tančil na plesu se svou partnerkou *Zuzanou M.* tak vešměntně, až upadla, narazila ústy na roh stolu a vyrazila si 6 předních zubů. Kvůli omezené kapacitě zubní laboratoře, která jí zhotovovala náhradu, musela *Zuzana M.* čekat na „instalaci“ nových zubů 3 měsíce, jinak by to trvalo maximálně 4 týdny.

Bude Xaver D. trestně odpovědný za trestný čin dle § 148 odst. 1 TrZ?

IV.6.12 *Silvie S.*, zdravotní sestra na onkologickém oddělení nemocnice, podala pacientovi trpícímu akutní leukémií v konečném stadiu nemoci na jeho vlastní žádost smrtelnou dávku morfia, neboť chtěla zkrátit utrpení pacienta, jehož smrt byla stejně neodvratná a dala se očekávat velmi brzy.

Posuďte jednání Silvie S. z hlediska subjektivní stránky.

IV.6.13 *Rudolf R.* záviděl svému sousedovi rozsáhlý majetek a úspěchy

sousedovi nějak ublížil, otrávil mu v noci jeho nejlepšího a nejoblíbenějšího koně, který měl tržní cenu 30 000 Kč.

Posuďte jednání Rudolfa R. z hlediska subjektivní stránky.

IV.6.14 Oskar P. se během návštěvy prezidenta republiky ve městě, kde Oskar P. bydlel, vrhl s nožem v ruce na hlavu státu v úmyslu ji usmrtit, neboť mu již delší dobu velmi vadil prezidentův soukromý život. Díky zásahu prezidentovy ochranky se mu to však nepodařilo.

Lze jednání Oskara P. kvalifikovat jako nějaký z trestných činů dle § 311 a násl. TrZ?

IV.6.15 Ulrycha G. stavěla v noci policejní hlídka, aby u něj provedla silniční kontrolu. Jelikož se Ulrych G. obával dechové zkoušky na alkohol, přidal plyn a snažil se ujet, přičemž ještě stočil volant směrem k policistům stojícím za krajnicí. Ti stačili před najíždějícím vozidlem jen taktak uskočit do příkopu. Jeden z policistů při skoku a následném pádu narazil hlavou na kámen a zranění, které si přitom přivodil, po převozu do nemocnice podlehl.

Kvalifikujte jednání Ulrycha G. s ohledem na to, k čemu směřoval jeho případný úmysl (srov. § 325, 140, 145 a násl. TrZ).

IV.6.16 Skinhead Soběslav S. fyzicky napadl 25letého Roberta R., o kterém se domníval, že je romského původu. Způsobil mu lehký otřes mozku a pohmožděniny v oblasti břicha. Tato zranění si vyžádala 14denní léčbu. Zjistilo se také, že Robert R. není Rom, ale že se jen vrátil z půlročního pobytu na Floridě.

Lze jednání Soběslava S. kvalifikovat dle § 146 odst. 1, odst. 2 písm. e) TrZ?

IV.6.17 Petr M. požádal Karolínu R., svou kamarádku, která pracovala na Ministerstvu vnitra, aby mu řekla, jaké má ministerstvo v nejbližší době plány ohledně dopravně bezpečnostních akcí, aby se na ně mohl duševně připravit. Přitom předpokládal, že tyto informace jsou utajované. To mu Karolína R. také potvrdila s tím, že jsou dokonce klasifikovány jako „Důvěrné“ a že mu je tedy v žádném případě nemůže sdělit.

Je možné trestně stíhat Petra M. pro trestný čin ohrožení utajované informace dle § 317 odst. 1 al. 1 TrZ?

IV.6.18 23letý Quido S. schoval u sebe ve sklepe svého 78letého dědečka Dalibora S., po kterém bylo vyhlášeno celostátní pátrání pro podezření ze spáchání trestného činu neoprávněného užívání cizí věci dle § 207 odst. 1 al. 1 TrZ, neboť, jak se děda svému vnukovi sám přiznal, si coby bývalý tramvaják „vypůjčil“ tramvaj patřící dopravnímu podniku a projel s ní půlku města, přičemž na některých zastávkách dokonce bral zmatené cestující. Dalibor S. byl vděčný Quidovi S., že ho takto ukryl před policií, a dal mu proto 50 Kč, ač ho Quido S. o žádné peníze nebo něco podobného nežádal a ani na to nepomyslel.

Posuďte případ z hlediska subjektivní stránky ve vztahu k případnému naplnění skutkové podstaty trestného činu dle § 366 TrZ ze strany Quida S.

IV.6.19 Tamara E. pracovala jako pokladní v samoobsluze. Byla rozvedená a měla tři dospívající dcery, kterým chtěla zabezpečit všechny jejich potřeby a přání, aby netrpěly nedostatkem a pocity méněcennosti před vrstevníky. Jelikož dcery byly poměrně náročné a Tamara E. neměla právě nadprůměrné příjmy, neviděla jinou možnost, než si čas od času vzít nějakou hotovost z tržby. Během tří měsíců takto připravila svého zaměstnavatele o 12 000 Kč.

Analyzujte subjektivní stránku jednání Tamary E. ve vztahu k § 206 TrZ.

IV.6.20 Emanuel M. pracoval v zaměstnaneckém poměru jako technik – opravář výtahů. Do jeho povinností spadalo provádět pravidelnou údržbu a revizi stavu výtahu v panelovém domě. Zaměstnavatel pořádá pravidelná školení o nových technologiích a postupech. Při posledním z nich výslovně upozorňoval na aktuálně se častěji vyskytující závaďu, která mohla způsobit až pád výtahu, a technologický postup kontroly vylučující její přehlédnutí. Emanuel M. se však tohoto školení nezúčastnil, zapsal se jen do prezenční listiny a odešel ke své milence. Pro nedostatek informací nezjistil zmíněnou vadu při následné kontrole. V průběhu tří týdnů od kontroly zmíněná vada zapříčinila pád výtahu, v němž v té době jela Růžena H. Ta při pádu utrpěla mnohočetné zlomeniny a pohmoždění s následnou imobilitou dolních končetin.

Posuďte zavinění Emanuela M. (§ 15 a násl. TrZ).

IV.7 Omyl v trestním právu

IV.7.1 Lékárnice *Božena L.* při přípravě léku dle předpisu lékaře použila vzhledem k tomu, že nádoby s jednotlivými látkami byly velmi podobné jak tvarem, tak i označením, jinou látku než tu, která měla být použita. Přitom měla za to, že užívá látku správnou. V důsledku toho došlo u pacienta k silné reakci a tento následně oslepl.

Posuďte trestní odpovědnost Boženy L. ve vztahu k trestnému činu těžké ublížení na zdraví dle § 145 TrZ.

IV.7.2 *Pavel D.* věděl, že je trestné souložit se svými příbuznými, neboť jeho vzdálený příbuzný *Alois K.* byl odsouzen pro trestný čin dle § 188 TrZ, protože udržoval dlouhodobý poměr se svou sestrou. *Pavlovi D.* se líbila sestřenice, a proto, i když se domníval, že i soulož se sestřenicí je trestným činem, neboť se z jeho pohledu nijak právně neodlišuje od sestry, tuto svedl.

Posuďte trestní odpovědnost Pavla D. ve vztahu k trestnému činu dle § 188 TrZ.

IV.7.3 45letý *Oldřich C.* se opakovaně pohlavně stýkal se 16letou *Annou D.*, která však vypadala tak o tři až čtyři roky mladší. *Oldřicha C.* přitahovaly právě hodně mladé dívky a o *Anně D.* si myslel, že je jí kolem 13 let. Již v minulosti byl odsouzen pro trestný čin pohlavního zneužití dle § 187 TrZ.

Posuďte jeho trestní odpovědnost ve vztahu k trestnému činu pohlavního zneužití dle § 187 TrZ.

IV.7.4 *Libuše D.* byla soudem zbavena rodičovských práv ke svým nezletilým dětem. Od právní moci tohoto rozsudku přestala platit na tyto nezletilé děti výživné, neboť měla za to, že tím také zanikla její vyživovací povinnost. Tuto neplnila po dobu 1 roku. Pak proti ní bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin dle § 196 TrZ.

Posuďte daný případ.

IV.7.5 *Svatopluk L.* po cestě domů z hospody před sebou zahlédl postavu. Měl za to, že se jedná o policistu *Martina T.*, který ho již jednou přistihl při páchaní majetkové trestné činnosti. Protože mu to nemohl zapomenout, rozběhl se, vrazil do něj, povalil jej a několikrát ho ještě nakopl do břicha. Napadeným však nebyl policista, ale zaměstnanec bezpečnostní služby, jehož uniformu si *Svatopluk L.* ve tmě zaměnil s uniformou policisty. Napadený si při pádu zlomil ruku a nohu a poranil si také vážným způsobem koleno. Díky tomu byl po dobu půl roku značně omezen v obvyklém způsobu života.

Posuďte trestní odpovědnost Svatopluka L. ve vztahu k trestnému činu násilí proti úřední osobě dle § 325 TrZ, případně k trestnému činu těžkého ublížení na zdraví dle § 145 TrZ.

IV.7.6 Posuďte příklad *IV.7.5* za předpokladu, že se *Svatopluk L.* domníval, že jde o jeho souseda, který mu chodil za ženou. Ve skutečnosti šlo o náhodného kolemjdoucího.

IV.7.7 *Luboš J.* našel na kraji lesa 3 klubka měděného drátu, vzal ho a prodal do sběru, přičemž měl za to, že jde o odloženou věc, kterou v lese někdo vyhodil. Drát má hodnotu 6 000 Kč. Nevěděl o tom, že existuje trestný čin zatajení věci dle § 219 TrZ.

Posuďte jeho trestní odpovědnost pro tento trestný čin.

IV.7.8 Posuďte příklad *IV.7.7* za předpokladu, že *Luboš J.* měl za to, že jde o majetek jeho souseda, který si ho tam připravil, neboť měl poblíž nějakou práci, ke které drát potřeboval. Ve skutečnosti šlo však o drát, který tam měli uložený pracovníci nějaké stavební společnosti, kteří v té oblasti pracovali.

IV.7.9 *Tadeáš L.* se chtěl zbavit nepohodlného svědka *Františka G.* Všiml si, že pracuje na zahrádce před domem. Vylezl proto na lešení postavené u domu a ocitl se přímo nad ním, vzal připravenou cihlu a hodil ji na *Františka G.*, přičemž mu mířil na hlavu. Ten však ještě před dopadnutím cihly ustoupil stranou, protože ze vchodových dveří právě vycházela jeho žena směrem k němu. Cihla spadla na ni a způsobila jí těžkou újmu na zdraví.

a) *Posuďte tento případ.*

b) *Posuďte případ za předpokladu, že žena Františka G. stála v době, kdy Tadeáš L. hodil cihlu, asi půl metru od svého muže, cihla v důsledku špatného zamíření spadla na ni, a tím jí byla způsobena těžká újma na zdraví.*

IV.7.10. *Miroslava P. se od svého syna dozvěděla, že se chystá přepadnout místního obchodníka s potravinami a pod pohrůžkou násilí mu vzít tržbu, až ji ponese do banky. Miroslava P. si byla vědoma, že existuje trestný čin nepřekážení trestného činu dle § 367 TrZ. Měla za to, že když to neohlásí, tento trestný čin spáchá. Přesto však nic neudělala, neboť nechtěla syna dostat do potíží. Ten se pak dopustil tohoto trestného činu loupeže dle § 173 TrZ.*

Posuďte trestní odpovědnost Miroslavy P. pro trestný čin dle § 367 TrZ.

IV.7.11 *Kamil G. koupil za velmi nízkou cenu od svého známého Ilji M. osobní automobil. Vzhledem k tomu, že velmi dobře znal Ilju M. a již v minulosti od něj odkoupil řadu kradených věcí, domníval se, že i v tomto případě jde o odcizený automobil. Ve skutečnosti však šlo o automobil, který Iljovi M. darovala jeho matka a který on, vzhledem k nedostatku finančních prostředků, musel prodat.*

Posuďte trestní odpovědnost Kamila G. ve vztahu k trestnému činu podílnictví dle § 214 TrZ.

IV.7.12 *David K. na vlastní oči z okna viděl, jak jeho známý Josef S. jel na motorce a přitom vytrhl jedné paní, která šla po chodníku, kabelku. Když s ním pak policejní orgán sepisoval úřední záznam o podaném vysvětlení dle § 158 odst. 3 TrŘ, přestože byl na počátku nepřesně poučen o tom, že jako svědek musí vypovídat pravdu, jinak že se dopustí trestného činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku dle § 346, uvedl, že nikoho neviděl. Přesto bylo proti Josefu S. zahájeno trestní stíhání a David K., který vypovídal jako svědek, pak již dostal strach a pověděl pravdu.*

Posuďte trestní odpovědnost Davida K. pro trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku dle § 346 odst. 2 TrZ.

IV.7.13 *Jan L. napadl v lese Helenu B., kterou znásilnil. Poté, když začala křičet, se rozhodl, že ji uškrtí a jejího těla se zbaví. To chtěl provést tak, že ji odveze ke staré opuštěné kůlně, tam ji uškrtí a její tělo v kůlně spálí. Když ji tam odvezl, začal Helenu B. škrtit. Když upadla do bezvědomí a nejevila známky života, Jan L. v domnění, že je mrtvá, ji odtáhl do kůlny, kterou zapálil. Při pitvě Heleny B. bylo zjištěno, že zemřela až v kůlně na následky udušení při požáru.*

a) *Posuďte trestní odpovědnost Jana L., pokud jde o trestný čin vraždy dle § 140 TrZ.*

b) *Posuďte výše uvedený příklad za předpokladu, že se Jan L. rozhodl zbavit těla výše uvedeným způsobem až dodatečně, poté, co omdlela a on si myslel, že ji zabil.*

c) *Posuďte případ uvedený pod písm. b) za předpokladu, že si Jan L. sice myslel, že ji uškrtil, ale nebyl si tím jistý. Protože se stejně potřeboval zbavit těla, zbavil se ho způsobem uvedeným ve výchozím příkladu s tím, že kdyby náhodou Helena B. byla ještě živá, tak ji to dorazí.*

IV.7.14 *Dagmar O., důchodkyně, která pronajímala byt v prvním patře svého rodinného domku, večer zaslechla v bytě nájemníka podezřelý šramot. Věděla, že nájemník je na dovolené a má se vrátit až za týden. Vzala si proto žehličku, se kterou právě žehlila, a šla se tam podívat. Před vstupem a při vstupu do bytu opakovaně volala a ptala se, zda je někdo v bytě. Když pak za sebou uslyšela šramot, otočila se, uviděla temnou postavu, která k ní vykročila. Dagmar O. po ní hodila žehličku. Poté dle výkřiků a slov osoby, která se v důsledku úderu žehličkou svalila k zemi, poznala, že jde o nájemníka, který se vrátil dříve z dovolené a volání majitelky neslyšel. U nájemníka došlo k těžké újme na zdraví.*

Posuďte trestní odpovědnost Dagmar O. za toto zranění.

IV.7.15 *Patrik S. při oslavě svých 19. narozenin čekal v tmavé chodbě na svého známého Václava D., se kterým se pohádal kvůli fotbalu. Chtěl ho překvapit a pořádně zmlátit. Slyšel ho přicházet po chodbě, vrhl se na něj a přerazil mu čelist. Nevšiml si však, že i Václav D. se na něj připravoval. Stál na chodbě, měl v ruce baseballovou pátku a právě se chystal s ní Patrika S. praštit.*

IV.7.16 *Romana T.* na ulici napadli dva mladíci, z nichž jeden měl v ruce řetěz, a chtěli, aby jim dal peněženku a klíče od auta. *Roman T.* se jim snažil utéct, ale oni ho pronásledovali. I když měl za to, že nemůže beztrestně použít pistoli, protože oni také neměli střelnou zbraň, přesto ji použil a postřelil jednoho z útočníků do břicha.

Posuďte trestní odpovědnost Romana T. za zranění jednoho z útočníků.

IV.7.17 *Erik V.* donutil svého známého, *Lukáše N.*, aby strčil ze střechy nepohodlného svědka *Nikolaje S.*, a to tak, že na *Lukáše N.* namířil pistoli a pohrozil mu, že ho jinak zastřelí. *Lukáš N.* měl za to, že jedná v krajní nouzi a jeho jednání, vynucené pod pohrůzkou, že jinak bude sám zabit, není trestné.

Posuďte trestní odpovědnost Lukáše N., pokud jde o usmrcení Nikolaje S.

IV.7.18 Mladý milionář *Marcel T.* se v nočním baru seznámil s atraktivní 19letou dívkou *Danou Z.* Strávili spolu noc v hotelovém pokoji. Ráno *Dana Z.*, která si myslela, že *Marcel T.* ještě spí, prošacovala jeho sako a kalhoty. Vzala si z jeho peněženky 2 000 eur a tiše se vytratila. *Marcel T.* však již nespal a vše pozoroval. Protože chtěl stejně *Danu Z.* za příjemné noční zážitky nějak finančně ohodnotit, nechal ji, ať si poslouží sama, a dále předstíral spánek, než dívka odešla z pokoje.

Posuďte trestní odpovědnost Dany Z. ve vztahu k trestnému činu krádeže dle § 205 TrZ.

IV.8 Okolnosti vylučující protiprávnost

IV.8.1 *Rastislavu S.* se při řízení automobilu udělalo velmi nevolno. Ještě stačil zastavit a upadl do bezvědomí. Jeho spolujezdec *Jiří L.* se ho snažil přivést k životu, zjistil, že dýchá, ale velmi slabě, z bezvědomí se mu ho nepodařilo probrat. Usoudil, že *Rastislav S.* nutně potřebuje odbornou lékařskou pomoc, jinak že patrně nepřežije. Zkusil ji přivolat mobilním telefonem, ale ten měl vybitou baterii. Kolem nejelo ani žádné auto a nejbližší obydlí bylo asi 5 km daleko. *Jiří L.* se proto rozhodl odvézt *Rastislava S.* do nemocnice sám, i když v životě auto neřídil a navíc asi půlhodiny

va S. na přední sedadlo, aby ho měl pod kontrolou, a snažil se nastartovat, což se mu nakonec podařilo, a vyjel. Jízda byla dosti nejistá a nakonec ji *Jiří L.* nezvládl a narazil ve 40km rychlosti do stromu. Při havárii byl *Rastislav S.* smrtelně zraněn. Při pitvě se ukázalo, že příčinou jeho předchozí nevolnosti a bezvědomí byla mozková mrtvice, kterou by bez včasného lékařského zákroku *Rastislav S.* stěží přežil.

Posuďte trestní odpovědnost Jiřího L. ve vztahu ke smrtelnému zranění Rastislava S. (srov. § 143 TrZ).

IV.8.2 *Přemysl P.* a *Jaromír V.* byli na horolezecké výpravě v Českém ráji. Při zlézání jedné skály, kdy byli oba přivázáni na jednom laně, se *Jaromír V.* smekl a zůstal viset na laně. Tím táhl dolů i *Přemysla P.* Pádu bránila jen jedna skoba, u které hrozilo, že každou chvíli vypadne a oba horolezci se zřítí dolů. *Přemysl P.* neměl možnost lano zabezpečit tak, aby udrželo oba, neměl ani šanci *Jaromíra V.* vytáhnout nahoru či ho na laně držet do doby, než dorazí nějaká pomoc. V okolí se nenacházel nikdo, kdo by je mohl zachránit. Jediná šance byla, že lano přefízne, a tím zachrání sebe. *Jaromíra V.* by v tom případě ale poslal na téměř jistou smrt. Kdyby tak ale neučinil, během pár minut by spadli oba. I když měl *Přemysl P.* jisté morální zábrany, nakonec v něm zvítězil pud sebezáchovy a lano přefízl. *Jaromír V.* při pádu utrpěl četná zranění, kterým na místě podlehl. *Přemysl P.* se zachránil.

Splňuje jednání Přemysla P. podmínky některé z okolností vylučujících protiprávnost?

IV.8.3 Těsně před zavírací dobou vstoupil do krámků se starožitnostmi muž v masce na obličeji a s pistolí v ruce a požadoval po přítomném majiteli obchodu *Markovi N.* vydání veškeré hotovosti z pokladny pod pohrůzkou, že jinak *Marka N.* zastřelí. Starožitník otevřel pokladnu, kde měl ale ukrytý revolver zn. Smith & Wesson. Ten vytasil a střelil lupiče do břicha. Lupič utrpěl zranění, jehož léčení si vyžádalo několikátýdenní pobyt v nemocnici a navíc přišel o slezinu.

- Posuďte jednání Marka N. z hlediska podmínek nutné obrany.*
- Změnilo by se něco na hodnocení případu, pokud by starožitník střelil lupiče do hlavy a usmrtil ho?*

IV.8.4 Při požáru rodinného domku zůstala v prvním patře dvouletá dcera majitele domu *Daniela M.*, který ji běžel zachránit. Než se s ní stihl vrátit dolů, chytilo dřevěné schodiště, čímž se jediná úniková cesta stala nepoužitelnou. *Daniel M.* vzal tedy holčičku a běžel s ní k oknu, kde volal na souseda *Štěpána H.*, aby přiběhl pod okno, že mu dceru hodí a pak se z domu nějak dostane sám. Hasiči byli zatím v nedohlednu a v blízkosti se nenacházel ani žádný žebřík nebo strom a pokojem, ve kterém byl *Daniel M.* s dítětem, se již rychle šířil oheň, a tak *Štěpán H.* s plánem *Daniela M.* souhlasil, i když oba si byli vědomi nebezpečí, že *Štěpán H.* děvče třeba nezachytí a to by mohlo utrpět vážná poranění. *Daniel M.* tedy hodil dceru směrem do náruče *Štěpána H.* Tomu se ji však zachytit nepodařilo, pouze její pád na trávník pod domem trochu zbrzdil. Holčička při pádu utrpěla zlomeninu stehenní kosti a otřes mozku.

Posuďte jednání Daniela M. a Štěpána H. (při řešení příkladu použijte též § 145 a násl. TrZ).

IV.8.5 *Oliver B.* viděl svého souseda *Františka O.*, jak na návsi, před zraky okolostojících dětí, kope do toulavého psa a mlátí ho klackem, a to s evidentním cílem psa takto postupně usmrtit. *Oliver B.* na něj křičel, aby toho nechal, ale *František O.* se mu jen vysmál a ve svém počínání pokračoval. *Oliver B.* se na *Františka O.* proto vrhl, aby mu v dalším jednání zabránil. *František O.* byl ale fyzicky mnohem disponovanější než *Oliver B.*, celkem snadno ho přemohl a přitom mu způsobil zlomeninu nosu s dobou léčení 4 týdny, když v pracovní neschopnosti byl *Oliver B.* 10 dní.

Posuďte případ z hlediska možné existence okolností vylučujících protiprávnost (při řešení příkladu užití též § 302 a 146 TrZ).

IV.8.6 *Heliodor J.* byl během procházky po jedné dobránské ulici fyzicky brutálně napaden rozlíceným uprchlým chovancem z místní psychiatrické léčebny, který evidentně nevěděl, co činí, a vůbec se neovládal. *Heliodor J.* měl strach, že ho chce šílenec zabít, vytáhl proto legálně drženou pistoli a vystřelil. Zasáhl muže do prsou a ten na místě zemřel. Znalci později prohlásili, že uprchlý chovanec nebyl v okamžiku napadení *Heliodora J.* z důvodu duševní choroby schopen ovládat své jednání.

Posuďte případ s ohledem na eventuální existenci některé z okolností vylučujících protiprávnost.

IV.8.7 Na ulici byl skupinou skinheadů napaden *Gilbert G.*, jednadvaletý student z Ghany. Holohlaví mladíci ho ohrožovali baseballovými pátkami a uráželi ho rasistickými nadávkami. Na pomoc studentovi přispěchal *Otakar O.*, který šel kolem. Jeden ze skinheadů se právě chtěl po *Gilbertovi G.* ohnat pálkou, ale *Otakar O.* ještě před dopadem pátky na hlavu *Gilberta G.* vytáhl nůž a bodl dotyčného skinheada do hrudníku. Ten na následky zranění zemřel.

Kvalifikujte jednání Otakara O., pokud jde o možné spáchání trestného činu dle § 140 TrZ.

IV.8.8 *Zlatníka Zoltána Z.* v noci probudil podezřelý šramot. Vyhlédl z okna a viděl, jak neznámý muž opouští zadním vchodem jeho zlatnický krámk a s pytlek na zádech se chystá přelézt plot zahrady. *Zoltán Z.* si rychle doběhl pro pistoli, vrátil se k oknu a vystřelil po prchajícím zlodějovi, který právě chtěl seskočit z plotu na ulici. *Zoltán Z.* muže trefil do zad, kulka zasáhla míchu, a muž následkem toho trvale ochrnul na dolní polovinu těla.

Je možné jednání Zoltána Z. kvalifikovat jako nutnou obranu?

IV.8.9 *Leopold P.* se dozvěděl, že se na něj chystá *Kryštof K.*, s nímž měl nějaké nevyřízené účty, a že ho chce zbít. Aby tomu předešel, vydal se *Leopold P.* sám za *Kryštofem K.* a preventivně ho zmlátil tak, aby mu zabránil v podobném jednání z jeho strany.

Splňuje jednání Leopolda P. podmínky nutné obrany?

IV.8.10 *Martina M.* byla v noci cestou z autobusové zastávky do svého bydliště přepadena neznámým mužem, který ji chtěl násilím donutit k souloži. *Martina M.* měla v kabelce malý revolver, který rychle vytáhla a po muži vystřelila. Ten padl na zem s průstřelem břicha a zůstal bez hnutí ležet. *Martina M.*, která byla z události celá vyděšená a měla strach, že by se násilník mohl zase zvednout a zaútočit, vystřelila ještě dvakrát do mužovy horní poloviny těla a utekla. Muž to celé náhodou přežil, ale utrpěl těžká zranění hrudníku a břicha.

Splňovalo jednání Martiny M. podmínky nutné obrany?

IV.8.11 Na penzistu *Borise Z.* pokřikovala vesnická omladina nejrůznější velmi sprosté nadávky, a to před zraky dalších sousedů. Mladíci mu také kopali do vrátek a trefovali se mu do zahradní lampy. *Boris Z.* už to nevydržel, zašel si pro brokovnici a začal po výtržnicích střílet. Dva z nich zasáhl. Jednoho do hýždí a druhého do stehna, přičemž střela zasáhla stehenní tepnu. Naštěstí byla postiženému ihned poskytnuta první pomoc a byl včas převezen do nemocnice, takže nevykrvácel.

Posuďte přiměřenost obrany Borise Z.

IV.8.12 *Alexandr G.* se chtěl jednou provždy zbavit své tchýně. Přinutil svoji nevlastní 21letou dceru *Wandu F.*, aby z nemocnice, kde pracovala, přinesla inzulin a aby ho babičce, která netrpěla cukrovkou, aplikovala v dávce, kterou zcela určitě nepřežije. Hrozil jí, že pokud to neudělá, tak jí podřízne. *Wanda F.* zprvu odmítala, ale když otčím vytáhl nůž a začal jí šermovat před jejím obličejem, slíbila mu, že udělá, co chce. Druhý den přinesla z práce ampuli inzulinu, a když babička večer usnula, píchla jí ho do žíly. Otčím přitom stál za ní s nožem v ruce. Babička v důsledku podaného inzulinu zemřela během půlhodiny.

Lze jednání Wandy F. kvalifikovat jako jednání v krajní nouzi?

IV.8.13 *Zbyněk Z.* měl zlost na svého kolegu *Vojtěcha V.* a chtěl ho pořádně zbit. Potřeboval k tomu ale nějakou záminku. Během oběda v závodní jídelně ho začal provokovat řečmi, o kterých věděl, že ho zaručeně rozzuří. To se také záhy stalo. *Vojtěch V.* se ve vzteku na *Zbyňka Z.* vrhl a chtěl mu dát pěstí. *Zbyněk Z.* byl ale fyzicky zdatnější a *Vojtěcha V.* v pohodě přemohl a přitom mu zlomil ruku.

Je možné chápat obranu Zbyňka Z. jako nutnou obranu ve smyslu § 29 TrZ?

IV.8.14 20letému *Viktorovi V.* se nechtělo na letní kurs pořádaný jeho vysokou školou, neboť ho považoval za buzeraci. Požádal proto svého kamaráda *Ladislava L.*, aby mu železnou tyčí zlomil prst pravé ruky. *Ladislav L.* žádosti *Viktora V.* vyhověl. *Viktor V.* pak měl s ohledem na tříštvou zlomeninu dva měsíce ruku v sádře.

Bude Ladislav L. trestně odpovědný za trestný čin dle § 145 TrZ?

IV.8.15 *Libor T.* přebral *Tomášovi W.* dívku. Od té doby se mu raději vyhýbal, protože se bál, aby mu *Tomáš W.* nějak fyzicky neublížil. Jednou ho potkal na zšeřelé chodbě studentské koleje, kde *Libor T.* bydlel. *Libor T.* si myslel, že ze strany *Tomáše W.* nadešel okamžik pomsty. *Tomáš W.* byl od něj vzdálen asi na metr a *Libor T.* se domníval, že má v pravé ruce nějaký klacek. Když *Tomáš W.* tuto ruku trochu pozvedl, považoval to *Libor T.* za zahájení útoku na svou osobu, rychle popadl kostě opřené o stěnu a *Tomáše W.* jím silně praštil do holeně. *Tomáš W.* padl bolestí k zemi a při té příležitosti se ukázalo, že v ruce vůbec nadržel klacek, ale květinový pugét, neboť šel navštívit dívku, kterou mu *Libor T.* přebral a kterou *Tomáš W.* teď pro změnu odloudil *Liborovi T.* Proto ani neměl důvod *Libora T.* nějak fyzicky trestat. V důsledku rány od *Libora T.* však k dívce nedošel, místo toho navštívil ortopedii, kde naštěstí vyloučili zlomeninu, nicméně *Tomáš W.* asi dva týdny trpěl bolestmi a kulhal.

Kvalifikujte jednání Libora T. (při řešení příkladu užitje též § 146 a násl. TrZ).

IV.8.16 *Otmar K.* dal za trest kvůli špatnému vysvědčení své 12leté dceři na celé letní prázdniny domácí vězení, které spočívalo v tom, že vůbec nesměla opustit byt, vyjma toho, kdy musela vynést odpadky.

Je jednání Otmar K. ospravedlněno nějakou okolností vylučující protiprávnost?

IV.8.17 *Vojín Vilém V.* zaměřil při vojenském cvičení dle rozkazu svého velitele dělo na souřadnicemi udaný cíl. Vypálil a střela dopadla na dům mimo hranice vojenského prostoru, který byl v důsledku toho značně poškozen a jen zázrakem nebyl nikdo zraněn. Na domě vznikla škoda ve výši 350 000 Kč.

Posuďte případnou trestní odpovědnost Viléma V. ve vztahu k trestnému činu dle § 273 TrZ.

IV.8.18 55letý *Jakub J.* a 36letá *Dominika D.* se jednou týdně scházeli k sexuálním sado-maso hrátkám. *Jakuba J.* nejvíce vzrušovalo, když ho *Dominika D.* svazovala ve sklepě a bila devíticocasou kočkou. Jednoho sobotního dopoledne se opět takto sešli. *Dominika D.* spoutala *Jakuba J.*

k jeho velkému potěšení ve sklepě, dala mu výprask důtkami (přičemž mu však způsobila jen drobnější šrámy, které do týdne zmizely) a odešla, přičemž nechala *Jakuba J.* ve sklepení svázaného. Ten si to zpočátku velmi užíval, ale po hodině už ho to přestalo bavit, a tak volal na *Dominiku D.*, aby ho už rozvázala. Ta však na jeho žádost nereagovala. *Jakub J.* ji prosil dál, ale *Dominika D.* (ač ho dobře slyšela a věřila, že tyto prosby *Jakub J.* skutečně myslí vážně) si v pokoji pokojně četla odborný časopis. *Jakuba J.* propustila až po další hodině.

Posuďte jednání Dominiky D. z hlediska okolností vylučujících protiprávnost (použijte též § 171 TrZ).

IV.8.19 Určete, jaké podmínky musí být splněny, aby následující jednání nebyla trestná:

- Lékař amputuje pacientovi nohu bez jeho souhlasu.
- Ve výzkumném ústavu dojde k výbuchu po reakci vědci sloučených chemických látek.
- Policista při zákroku postřelí osobu, kterou chce zadržet.

IV.9 Vývojová stadia trestného činu

IV.9.1 *Leoš L.* má současně manželku i milenkou. Milenka ho neustále bombarduje otázkami, kdy se konečně rozvede a vezme si ji. *Leoš L.* se nakonec odhodlá seznámit svou ženu s tím, jak se věci mají, a při té příležitosti jí navrhne, aby se rozvedli. S tím však manželka nesouhlasí, naopak požaduje po *Leoši L.*, aby se rozešel se svou milenkou. *Leoš L.* se chce vyhnout zdlouhavé rozvodové záležitosti a tahanicím s manželkou a také zbytečným finančním výdajům. Naoko tedy slíbí ženě, že milenkou opustí, ale již plánuje, jak své manželství ukončit jinak. Začne své manželce každý den přidávat do kávy pomalu působící jed. Zjistil si, že zvolené dávkování má běžně přivodit smrt po dvou týdnech. Již po týdnu je však žena působením jedu velmi zesláblá, a to tak, až se jí *Leoši L.* zželelo a jed vysadí. V důsledku velkého úbytku sil začaly manželce selhávat základní životní funkce a ta během tří dnů přes veškerou lékařskou péči zemřela.

Kvalifikujte jednání Leoše L.

IV.9.2 *Simon R.* si na návštěvě své tety *Terezy D.* prohlédl některé její zásuvky. V jedné z nich objevil platební kartu nejmenovaného peněžního ústavu a hned u ní na lístečku zapsaný PIN. Neodolal a dříve, než se *Tereza D.* vrátila z kuchyně, kde mu připravovala kakao, uvedenou platební kartu i s lístečkem „stopil“ s tím, že si posléze z tetina účtu vybere nějaké to kapesné. Počítal s tím, že by to mohlo být kolem 15 000 Kč. Když od *Terezy D.* odešel, ihned se vydal hledat nejbližší bankomat. Než ho však stihl najít, zadržela ho policejní hlídka, neboť *Tereza D.* krátce po odchodu svého synovce ztrátu karty zjistila a odhadla okamžitě, kdo by ji tak mohl vzít, a celou záležitost bezodkladně ohlásila na policii i s přesným popisem *Simona R.*

- Posuďte případ z hlediska vývojových stadií trestného činu (srov. § 205 a 234 TrZ).*
- Jak by se hodnocení případu změnilo, pokud by byl Simon R. zadržen ve chvíli, kdy by zasouval platební kartu do bankomatu?*

IV.9.3 *Norbert N.* si vytipoval několik bytů na plzeňském sídlišti Lochotín, vhodných k případnému vyloupení. Jednoho lednového čtvrtedního dopoledne se rozhodl navštívit první z nich. Předpokládal, že majitelé bytu i jejich třináctiletý syn v té době budou mimo domov. Se všemi potřebnými nástroji a sportovní taškou určenou na odcizené věci se dostavil na místo, kde si nástroje rozložil a chystal se začít pracovat na rozlomení zámku vstupních dveří. V tu chvíli ho však překvapil příchod syna majitelů bytu a jeho tři kamarádů, kteří právě ten den byli za školou. *Norbertovi N.* se podařilo ještě utéct, ale zanedlouho byl zadržen policií, kterou informoval jeden z chlapců mobilním telefonem.

Kvalifikujte jednání Norberta N. (srov. § 205 a 178 TrZ).

IV.9.4 *Želmír P.* se dozvěděl, že ho jeho žena podvádí s jiným mužem. Rozhodl se tento vztah rázně ukončit, a to tak, že soka sprovedí ze světa. Zjistil si jeho jméno, bydliště a zaměstnání. Poté ho několik dní sledoval, aby poznal jeho zvyky, kam a kdy chodí apod. *Želmír P.* chtěl podle toho zvolit nejvhodnější dobu činu. Zároveň sháněl nějakou střelnou zbraň. Jedné noci přepadl strážného v areálu místní nemocnice a sebral mu jeho služební revolver. Ten si schoval doma pod matraci. Druhého dne, v době, kdy byl *Želmír P.* v práci, však jeho manželka se svým intimním přítelem zbraň našli a hned jim došlo, že *Želmír P.* jejich poměr pravděpodobně

odhalil a teď si to s nimi chce vyřídit. Zavolali policii, která zjistila, odkud zbraň pochází, a *Želmíra P.* zadržela a zahájila proti němu trestní stíhání. *Želmír P.* během následného výslechu nezapíral a drze se přiznal jak k přepadení strážného, tak k tomu, k čemu chtěl revolver použít.

Analyzujte případ z hlediska vývojových stadií trestného činu (srov. § 140, 173 a 279 TrZ).

IV.9.5 *Renáta K.* přišla za andělíčkářkou *Andělou A.* s tím, že je nechtěně v jiném stavu a potřebuje urychleně provést potrat. *Anděla A.* souhlasila a ihned se pustila do domluveného zákroku. Během něho však zjistila, že *Renáta K.* vůbec není těhotná.

Kvalifikujte jednání Anděly A. (srov. § 160 TrZ).

IV.9.6 *Uwe S.* si v parku vyhlédl 16letou dívku a chvíli ji sledoval. Když byla vhodná příležitost, vtáhl ji do křoví a snažil se ji donutit k souloži. Přitom z ní rval šaty. Dívka ho prosila, aby to nedělal, že je ještě panna. To *Uweho S.* překvapilo a zároveň přesvědčilo o tom, aby od svého jednání upustil. Nechal dívku být a utekl. Dívka vyvázla bez újmy na zdraví, ale škoda na poškozených šatech činila 5 200 Kč.

Kvalifikujte jednání Uweho S. z pohledu vývojových stadií trestného činu (srov. § 185 a 228 a 171 TrZ).

IV.9.7 Posuďte příklad *IV.9.6* za předpokladu, že *Uweho S.* sdělení dívky natolik vyvedlo z míry, že ho v rozhodujícím okamžiku zklamalo jeho vlastní tělo, a ač by rád dosáhl uvedeného pohlavního styku, z důvodu nedostatečné erekce se mu to nezdařilo a zklamán dívku opustil.

IV.9.8 *Lubomír L.* zastavil v noci na ulici chodce, vytáhl nůž a požadoval po něm vydání peněz, mobilního telefonu a náramkových hodinek. Dříve, než mu požadované věci poškozený stihl dát, přispěchali mu na pomoc dva kolemjdoucí, kteří *Lubomíra L.* zadrželi a vyčkali do příjezdu policie.

Posuďte jednání Lubomíra L. z hlediska vývojových stadií trestného činu (srov. § 173 TrZ).

IV.9.9 *Alois A.* chtěl vykrást novinový stánek, ve kterém ho zaujaly cigarety a erotické časopisy. Stánek byl uzamčen a překonat visací zámek se *Aloisovi A.* ani po několika úderech kamenem nepodařilo. Okénko bylo rovněž dobře zabezpečeno, a tak rezignoval a šel dál svou cestou. Na dveřích a zámku vznikla škoda ve výši 1 750 Kč.

Kvalifikujte jednání Aloise A. (srov. § 205, 228 TrZ).

IV.9.10 *Maurice M.* se vrhl na svou manželku a v úmyslu ji usmrtit ji počal rdousit. Žena se bránila, ale marně. Když už začala chroptět, pojal *Maurice M.* vůči ní lítost, dalšího rdoušení zanechal a snažil se manželku opět přivést k životu.

Posuďte jednání Maurice M. v následujících variantách:

- Mauricovi M. se podařilo manželku vzkřísit. Ta kromě několika modřin na krku, které do týdne zmizely, neutrpěla jinou újmu na zdraví.*
- Mauricovi M. se podařilo manželku vzkřísit, ale ta následkem rdoušení byla 14 dní omezena ve svém obvyklém způsobu života.*
- Mauricovi M. se již nepodařilo manželku vzkřísit a ta v důsledku předchozího rdoušení zemřela.*

IV.9.11 *Pedro P.* vnikl v noci po rozlomení zámku dveří do cestovní kanceláře. Zde se snažil dostat do trezoru, o němž se domníval, že obsahuje minimálně 600 000 Kč. Když se mu podařilo trezor vypáčit, zjistil, že v něm jsou jen nějaké dokumenty, o které neměl zájem.

Kvalifikujte jednání Pedra P. (srov. § 205 TrZ).

IV.9.12 *Evžen Z.* si vyrobil matice na výrobu falešných 100eurových bankovek se záměrem je během 14 dnů vyrobit a začít je směňovat v pouličních směnárnách. Dříve, než je může použít k plánovanému padělání těchto bankovek, je odhalen policií.

Kvalifikujte jednání Evžena Z. (srov. § 233 a 236 TrZ).

IV.9.13 *Xénie Z.* se snažila sprovodit ze světa svou sousedku *Svatavu N.* tak, že každý večer pronášela zaklínadla a vykonávala další okultní obřady,

včetně woodoo, jejichž funkcí bylo přivodit něčí smrt. Svatava N., která o počínání Xénie Z. nic nevěděla, kupodivu přežila bez jakékoli újmy.

Kvalifikujte jednání Xénie Z.

IV.9.14 Pytlák Řiha se vydal nad ránem na čekanou. Když zahlédl z posedu jelena, namířil a stiskl spoušť své kulovnice. Zapomněl ji však předtím nabít (následně navíc zjistil, že si zapomněl vůbec vzít s sebou náboje), a tak rána nevyšla. Jak ovšem spoušť cvakla, jelen se lekl a utekl.

Kvalifikujte Řihovo jednání (srov. § 304 TrZ).

IV.9.15 Vladimír L. během ranní směny v elektrotechnické dílně vypáčil 3 skříňky v šatně a svým kolegům z nich odcizil 2 mobilní telefony v celkové hodnotě 7 500 Kč a peníze na hotovosti v celkové výši 8 000 Kč. Když slyšel, že někdo přichází, rychle si odcizené věci uschoval na WC s tím, že až půjde domů, tak si je vezme s sebou.

Posuďte uvedený příklad z hlediska vývojových stadií trestného činu (srov. § 205 TrZ).

IV.10 Trestná součinnost

IV.10.1 Cyril C. dlužil Antonínovi A. jeden milion korun. Dluh nemohl splatit a přemýšlel, jak to vyřešit. Rozhodl se, že zavolá svým kamarádům z vojny, Danielovi D. a Evženovi E. Nabídl jim každému 100 000 Kč za to, že Antonína A. odstraní. Ti nabídku přijali. Vypravili se do domu Antonína A., aby ho tam zavraždili. Cestou ale vymysleli, jak zbohatnout dvojnásobně. Dohodli se, že přinutí Antonína A., aby jim zaplatil za to, že ho nezabijí, a odjel na týden z města. Cyrilovi C. pak řeknou, že Antonína A. odstranili. Po příjezdu se s Antonínem A. domluvili, jak si naplánovali. Antonín A. odjel ke svým příbuzným na venkov a Daniel D. s Evženem E. předstírali Cyrilovi C., že zakázku splnili. Cyril C. jim poté vyplatil slíbenou odměnu.

Posuďte trestní odpovědnost Cyrila C., Daniela D. a Evžena E.

IV.10.2 Adolf A. natrénoval na předem připravených modelových vozech se třináctiletými Bedřichem B. a Cypriánem C. (aniž by o jejich věku věděl), jak nejlépe a nejrychleji krást luxusní automobily. Naučil je, jak vyřadit bezpečnostní systémy, nastartovat bez klíčků apod. Vytipoval jim pak autosalon, kde mají stejné vozy, jaké byly jejich modely. Dal jim za úkol odcizit nový model BMW v ceně 2 500 000 Kč. Když už byli s ukradeným automobilem na odjezdu, přistihl je majitel autosalonu.

a) Posuďte trestní odpovědnost Adolfa A., Bedřicha B. a Cypriána C.

b) Co by se změnilo za předpokladu, že

1. Adolfovi A. byl věk chlapců znám, předpoklad věku 1. 12 (2) 72

2. chlapci byli o dva roky starší? "BESTIE DOPROVEDNÍ" POKA ŽER
RUKA O TĚ KRADEŽE V SPOLUPÁCHATELSTVÍ

IV.10.3 Manžel se rozhodl zbavit své manželky, a tak požádal svého kamaráda lékaře, aby mu poradil, jak to nejlépe provést, aby to nikdo nepoznal. Ten mu řekl, že je to docela dobrý nápad a doporučil mu, že nejlepší bude použít 10 g určité látky do alkoholu. Menší množství prý vyvolá jen žaludeční potíže. Manžel si jed obstaral. Poté celou věc ještě jednou zvažil a rozhodl se, že ženu nezabije, ale jen jí způsobí ony žaludeční potíže, které ji dostanou alespoň na týden do nemocnice, a on bude mít po tuto dobu celý byt pro sebe. Použil proto jen 2 g uvedené látky a ty opravdu vyvolaly jen zmiňované potíže a žena byla 9 dní hospitalizována v nemocnici.

Posuďte jednání manžela a lékaře.

IV.10.4 Marek N. navrhl Radimovi T., že v obchodě, kde pracuje, bude přes noc v trezoru velká tržba, a že když bude Radim T. chtít, tak ho Marek N. na noc zamkne v uvedeném obchodě a dá mu navíc kombinaci čísel pro otevření trezoru. Radim T. souhlasil, schoval se ve skladu a Marek N. ho při odchodu z práce v provozovně zamkl. Radim T. přes noc z trezoru odcizil 2 000 000 Kč a ráno se po otevření obchodu vytratil.

Posuďte trestní odpovědnost Marka N. a Radima T. ve vztahu k trestnému činu krádeže (§ 205 TrZ).

IV.10.5 Firma A a B dluží každá 1 000 000 Kč firmě C. Jednatelé všech tří společností jsou přátelé. Firma A již delší dobu neprosperuje, má obrovské dluhy, nesplácí úvěry, má odpojené zdroje energie. Společnost B je na tom

firmy *C* požaduje od obou zbylých společností nezaplacené pohledávky s tím, že ví o špatné situaci firmy *A*. Navrhne tedy jejímu jednateři, ať prodá, co může, a zaplatí jen společnosti *C* co nejvíce. Jednatel firmy *B* je přítomen tomuto jednání, souhlasí s jednatelem společnosti *C* a navrhuje jednateři společnosti *A*, že od jeho firmy odkoupí nějaké věci, ale jen za podmínky, že takto získané peníze *A* zaplatí výhradně *C*. Jednatel firmy *B* ještě ujistí jednatele společnosti *C*, že jeho pohledávku přednostně v plné výši uspokojí, i když má i jiné věřitele. Tak se také stane.

Posuďte trestní odpovědnost všech tří jednatelů vzhledem k trestnému činu dle § 223 TrZ.

IV.10.6 *Mojmír V.* požaduje od *Zdeňka R.* svoji pohledávku ve výši 500 000 Kč, ale *Zdeněk R.* nechce zaplatit. *Mojmír V.* najme *Igora K.* a *Alexandra P.*, občany Ukrajiny, kterým dá za úkol, aby pohrozili *Zdeňkovi R.*, že pokud nezaplatí, utopí ho v Orlické přehradě. Cestou za *Zdeňkem R.* se Ukrajinci rozmysleli, že *Zdeňkovi R.* ani hrozit nebudou a raději ho rovnou utopí, protože odměnu dostali již předem. Jak se domluvili, tak učinili.

Posuďte trestní odpovědnost Mojmíra V., Igora K. a Alexandra P. ve vztahu k trestným činům dle § 175 a 140 TrZ.

IV.10.7 Nájemník *Emil K.* viděl pootevřenými dveřmi, jak *František C.* míří pistolí na souseda *Gustava B.*, a slyšel, jak říká: „Dej sem všechno, co máš, jinak tě zastřelím!“ *Gustav B.* vydal *Františkovi C.* vše cenné a dal to do kufru. Když chtěl *František C.* s kufrem utéci, nemohl ho unést. Vtom přispěchal *Emil K.* a nabídl *Františkovi C.*, že mu s kufrem pomůže. Poté zanechali *Gustava B.* v bytě a společně z místa činu utekli. Před domem pak nasedli do vozu *Františka C.* a odjeli.

Posuďte trestní odpovědnost Emila K. a Františka C. ve vztahu k trestnému činu loupeže dle § 173 TrZ.

IV.10.8 Tři sedmnáctiletí nacionalisté *A.*, *B.* a *C.* se domluvili, že pohrozí místním Romům, aby pochopili, že jejich vesnice je jen pro „bílé“, a hodí jim do okna zápalnou láhev. *A.* tuto zápalnou láhev vyrobil a předal ji *B.* a *C.* Ti odjeli společně před dům romské rodiny a zápalnou láhev jim hodili

a) *Posuďte odpovědnost všech tří mladistvých ve vztahu k provinění dle § 352 odst. 2 TrZ.*

b) *Co by se změnilo v případě, že by se uvedeným způsobem pouze domluvili a byli ihned po této domluvě odhaleni?*

IV.10.9 Traktorista *Václav B.* uviděl, jak maskovaný muž přepadl čerpací stanici a ujíždí z místa činu. Obsluha čerpadla však ihned přivolala policii, která začala pachatele pronásledovat. Když se auto lupiče přiblížilo k němu, řidič již nebyl plně maskován a *Václav B.* v něm poznal svého syna. *Václav B.* se rozhodl, že zkratkou přes pole zatarasí policii cestu. Když pronásledované vozidlo projelo okolo něj, vjel s traktorem napříč do silnice a předstíral poruchu. Policejní vozidlo tak lupiče ztratilo.

a) *Posuďte trestní odpovědnost Václava B.* *písm.*

b) *Změnilo by se něco, kdyby pak šel Václav B. za synem a požadoval od něj podíl, jinak že ho udá?*

IV.10.10 Dva 18letí učni se dohodli, že přepadnou a znásilní svou učitelku, až se bude večer vracet parkem domů ze cvičení. Během této domluvy zaslechl jejich rozhovor spolužák, který věc oznámil policii. Oba povedení učni byli pak v parku zatčeni ještě v době, kdy jejich učitelka cvičila v tělocvičně aerobik.

Posuďte trestní odpovědnost uvedených učňů. *poznámka: to je znásilnění*

znásilnění - související právní

IV.10.11 *Karolína K.* zjistila, že je těhotná, ale vzhledem k tomu, že se svým manželem neměla již tři čtvrtě roku pohlavní styk, bála se, že až její choť těhotenství odhalí, podá žádost o rozvod, což by vzhledem k jeho velmi dobrému finančnímu zajištění *Karolíně K.* nevyhovovalo. Poprosila proto svou kamarádku, lidovou léčitelku, aby jí těhotenství ukončila. Ta namíchala určitou směs, po jejímž vypití *Karolína K.* potratila.

Posuďte trestní odpovědnost Karolíny K. ve vztahu k trestnému činu dle § 24 písm. b) k § 160 TrZ.

IV.11 Formy pluralitní trestné činnosti

IV.11.1 *Jindřich J.* donutil svoji známou, když ji doprovázel cestou ze zábavy, násilím k souloži. Pak dostal strach, že to na něho prozradí, dotáhl ji k řece, kde se ji pokoušel utopit. Když omdlela, měl za to, že je mrtvá, a utekl. Dívka se poté probrala a vyhledala lékařskou pomoc. Díky tomu, že ležela mokrá venku a bylo poměrně zima, dostala angínu a byla omezena v obvyklém způsobu života po dobu 14 dní.

Posuďte jednání Jindřicha J. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti.

IV.11.2 Obžalovaný *Matěj M.* spáchal dne 16. 2. trestný čin vydírání dle § 175 odst. 1 TrZ. Dále v průběhu března až září téhož roku spolu se svými dvěma kamarády pravidelně, asi tak v týdenních intervalech, odcizoval z osobních automobilů na nehlídaných parkovištích v Plzni autorádia a další věci, které se jim podařilo nalézt, neboť byli všichni nezaměstnaní a neměli jiný zdroj příjmů. Celkem způsobili na odcizených věcech škodu ve výši 29 000 Kč a na poškozených automobilech škodu ve výši 6 320 Kč. Dne 3. 9. téhož roku při jednom z pokusů o vloupání se do automobilu byli zadrženi hlídkou policie a téhož dne jim bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání pro tuto trestnou činnost. Ani jeden z nich nebyl vzat do vazby a oni během několika dnů dne 26. 9. a 27. 9. opět odcizili autorádia ze tří dalších osobních automobilů, v ceně 7 800 Kč, automobily přitom nebyly vůbec poškozeny. Dne 13. 8. téhož roku byl vyhlášen odsuzující rozsudek u *Matěje M.* pro trestný čin vydírání, který nabyl právní moci dne 15. 9.

Posuďte jednání Matěje M. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti (při řešení vezměte v úvahu trestné činy dle § 205 a 228 TrZ).

IV.11.3 *Květoslav K.* využil toho, že sousedé, kteří pracovali na zahrádce, nechali otevřené zadní dveře do svého rodinného domku, a vešel dovnitř. Poté, co prošel dům, odcizil částku 4 000 Kč, kterou našel v obývacím pokoji.

Šel do zahrady a odcizil peníze z domku.

Posuďte jednání Květoslava K. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti (při řešení příkladu vezměte v úvahu § 205 a 178 TrZ).

IV.11.4 *Ota D.* se dne 5. 1. vloupal do chaty. Odcizil tam věci v celkové hodnotě 27 000 Kč. Výše škody na poškozených dveřích, zámku a okně činila 5 600 Kč. Dne 16. 1. téhož roku způsobil v hospodě, kde se začal prát, jednomu hostu těžkou újmu na zdraví tím, že ho opakovaně mlátil pěstí do hlavy, a poté, co host upadl, ho ještě několikrát kopnul do břicha. Pro tento čin mu bylo dne 23. 1. téhož roku doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání a posléze, dne 23. 4., byl pro tento čin vyhlášen odsuzující rozsudek. Dne 13. 6. téhož roku se opět ve svém bytě popral s bratrem, a spáchal tím trestný čin ublížení na zdraví. 15. 6. nabyl právní moci rozsudek ze dne 23. 4.

Posuďte jednání Oty D. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti.

IV.11.5 Posuďte příklad *IV.11.4* za předpokladu, že v odvolacím řízení došlo ke zrušení rozsudku ze dne 23. 4. Věc byla vrácena k dalšímu projednání a soud prvního stupně zprostil pro tento skutek *Otu D.* obžaloby, neboť ten byl v době činu nepřičetný. Tento rozsudek pak nabyl právní moci.

IV.11.6 Dne 26. 11. se *Klára L.* dopustila trestného činu krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a) TrZ, dne 12. 12. téhož roku trestného činu pomluvy dle § 184 TrZ, pro který byla odsouzena dne 25. 1. následujícího roku, přičemž soud zde upustil od potrestání, a toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. 2. Dne 14. 2. se dopustila jako spolupachatelka trestného činu neoprávněného užívání cizí věci dle § 207 odst. 1 TrZ. Dne 3. 3. byl vyhlášen odsuzující rozsudek pro již zmíněný trestný čin krádeže ze dne 26. 11., který nabyl právní moci 16. 7. Dne 17. 12. opět spáchala trestný čin krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a) TrZ.

Posuďte jednání Kláry L. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti.

IV.11.7 *Vladimír P.* povzbuzen alkoholem napadl občana romské národnosti *Štefana K.*, křičel na něj: „Já ti ukážu, ty cikáne špinavá,“ a začal ho fackovat. *Štefan K.* přitom zakopl a zranil si kotník. Toto zranění si vyžádalo omezení v obvyklém způsobu života po dobu 14 dnů.

Posuďte jednání Vladimíra P. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti (vezměte v úvahu § 146 a § 352 odst. 2 TrZ).

IV.11.8 *Rita F.* se již od narození svého dítěte o něj starala velmi sporadicky, zanedbávala jeho osobní hygienu i stravování. Při jedné z návštěv sociální pracovnice, asi půl roku po narození dítěte, bylo zjištěno, že dítě trpí vzhledem k zanedbávané hygieně kožní nemocí, při které pociťuje pálení kůže, i když ne příliš intenzivní. Léčení této nemoci trvalo přibližně 18 dní.

Posuďte jednání Rity F. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti (vezměte v úvahu § 146 a 198 TrZ).

IV.11.9 *Karel C.* spáchal dne 1. 2. trestný čin podvodu dle § 209 odst. 1 TrZ, dne 3. 3. trestný čin neoprávněného užívání cizí věci dle § 207 odst. 1 TrZ, pro tento trestný čin vyhotovil samosoudce dne 8. 4. trestní příkaz, který byl *Karlovi C.* doručen 18. 5. a který nabyl právní moci 26. 5. Dne 20. 4. se ještě *Karel C.* dopustil trestného činu krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 TrZ a dne 21. 5. trestného činu podílnictví dle § 214 odst. 1 písm. a) TrZ.

Posuďte jednání Karla C. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti.

IV.11.10 *Vojtěch F.* si na návštěvě pořídil otisk klíče od vchodových dveří do rodinného domu svých movitých známých, posléze využil, že odjeli na dovolenou. Odemkl si shodným klíčem a odcizil elektroniku a šperky v celkové hodnotě 620 000 Kč.

Posuďte jednání Vojtěcha F. z hlediska forem pluralitní trestné činnosti.

IV.12 Zánik trestnosti

IV.12.1 Obviněný *Felix O.* spáchal dne 25. 8. 20xx trestný čin znásilnění dle § 185 odst. 1 TrZ. Dne 6. 9. téhož roku mu bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání pro tento trestný čin. Po pěti letech od doby spáchání, dne 26. 10., obviněný zemřel.

Posuďte, zda došlo u Felixe O. k zániku trestnosti tohoto činu.

IV.12.2 Obviněný *Eduard P.*, řidič autobusu zaměstnaný u firmy ČSAD, se celou noc nevyspal, neboť měl velké bolesti břicha. Ráno, kdy již bolest

částečně ustoupila, si vzal ještě nějaké prášky na zklidnění a šel normálně do práce. Měl řídit autobus na pravidelné lince Plzeň – Praha. Těsně před vyjetím se cítil dost unavený a částečně otupělý vlivem prášků, nicméně, vzhledem k tomu, že nechtěl, aby došlo ke zpoždění, a nesehnal za sebe náhradu, vyjel na cestu. V důsledku únavy pak vjel po několika kilometrech jízdy do příkopu, naštěstí bezprostředně po přejetí mostu vysoko nad údolím. Nedošlo však ani k poškození autobusu, ani zranění cestujících, ani k jiným škodám. *Eduard P.* byl obviněn z trestného činu obecného ohrožení z nedbalosti dle § 273 TrZ. Obviněný uvedl, že trestnost jeho činu zanikla, neboť ke škodě nedošlo, když právě on svým řízením zabránil vzniku škodlivého následku.

Posuďte, zda došlo u Eduarda P. k zániku trestnosti.

IV.12.3 *Milan H.* umístil během vyučování časovanou bombu v budově střední školy v úmyslu pomstít se a zabít svoji bývalou učitelku. Pak, asi po deseti minutách, se zděsil svého jednání a zatelefonoval na policii, které oznámil, kde se bomba nachází, za jak dlouho má vybuchnout, a jak ji co nejrychleji a nejbezpečněji vyřadit z provozu. Své jméno však neuvedl. Policii se podařilo díky tomu výbuch předejít. *Milana H.* pak zjistila na základě odposlechu telefonu. Byl obviněn z pokusu trestného činu obecného ohrožení dle 21 odst. 1 TrZ k § 272 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ.

Posuďte, zda došlo u obviněného k zániku trestnosti tohoto činu.

IV.12.4 Posuďte příklad *IV.12.3* za předpokladu:

- že v důsledku hrubé nedbalosti pracovníka policie se policii včas nepodařilo odvrátit výbuch a kromě poškození budovy došlo k usmrcení 2 osob a těžké újmě na zdraví 5 dalších osob;
- že obviněný oznámil policii všechny skutečnosti o svém trestném činu, když byl na cestě domů zadržen policií pro rychlou jízdu a on si myslel, že ho zadrželi již pro tento trestný čin. Zásahem policie se pak díky této informaci podařilo výbuch odvrátit;
- že obviněný se sám hned vrátil a bombu zneškodnil;
- že obviněnému se při pokusu bombu zneškodnit již toto nepodařilo, ale alespoň zalarmoval celou školu. Tato byla vyklizena, takže nikdo nebyl zraněn, v souvislosti s výbuchem došlo ke škodě 5 860 000 Kč.

IV.12.5 Obviněný *Vít L.* dne 16. 9. 1980 jako pracovník STB způsobil vyslýchanému úmyslně těžkou újmu na zdraví. Vzhledem k jeho postavení a politickému vlivu proti němu bylo vzneseno obvinění až v červnu 1990.

Posuďte, zda v případě Víta L. nebyl tento trestný čin v době, kdy proti němu bylo vzneseno obvinění, již promlčen.

IV.12.6 *Hana H.* spáchala dne 16. 2. 2004 trestný čin vraždy dle § 219 odst. 1 trestního zák. č. 140/1961 Sb. (dnešní ustanovení § 140 odst. 1 TrZ).

a) Kdy dojde u Hany H. k promlčení trestního stíhání?

b) Kdy dojde k promlčení tohoto trestného činu za předpokladu, že Hana H. se poté, dne 30. 8. 2004, dopustila trestného činu ublížení na zdraví dle § 221 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zák. č. 140/1961 Sb. v tehdy platném znění (srov. § 146 TrZ)?

IV.12.7 *Ondřej M.* si pronajímal v prodejnách Multiservisu a obdobných prodejnách v Plzni, Rokycanech a Stříbře různé elektrické spotřebiče, které si bral do nájmu s tím, že vždy zaplatil pouze první akontační splátku. Vzal si konkrétně dne 16. 5. 2008 televizor, dne 20. 5. 2008 videorekordér, 6. 6. 2008 automatickou pračku, dne 25. 6. 2008 televizor, dne 18. 7. 2008 opět televizor a dne 6. 8. 2008 videokameru. Pak obratem tyto věci prodával. Vzhledem k tomu, že byl nezaměstnaný a byl silně závislý na alkoholu, byla tato činnost jediným způsobem k získávání finančních prostředků. V důsledku jeho jednání vznikla poškozeným škoda v celkové výši 75 000 Kč.

Kdy počne běžet v tomto případě promlčecí lhůta a kdy uplyne? Při posuzování jeho trestní odpovědnosti vezměte v úvahu trestný čin podvodu dle § 250 zák. č. 140/1961 Sb. v platném znění (srov. § 209 TrZ) a ustanovení o promlčení z obou zákonů.

IV.12.8 Posuďte, kdy uplyne promlčecí doba v příkladu IV.12.7 za předpokladu, že dne 24. 9. 2008 bylo *Ondřeji M.* pro tuto trestnou činnost doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání, dne 26. 9. 2008 byl proveden jeho výslech a výslech svědka a dne 30. 3. 2009 policejní orgán rozhodl o přiznání svědeckého tomuto svědkovi. Od té doby nebyl proveden ze strany orgánů činných v trestním řízení žádný další úkon.

IV.12.9 *Vilém J.* postřelil dne 12. 10. 20xx *Jaromíra U.*, neboť ten ho již delší dobu vydíral a on se chtěl tohoto člověka zbavit. *Jaromír U.* upadl do kómatu a zemřel na následky postřelení až 27. 5. následujícího roku.

Odkdy začala běžet v tomto případě promlčecí lhůta?

IV.12.10 *Ignác M.* se 16. 6. 1999 dopustil trestného činu krádeže dle § 247 odst. 1 písm. a) trestního zák. č. 140/1961 Sb. Dne 20. 6. 1999 mu bylo sděleno obvinění pro tento trestný čin. Dne 16. 8. 1999 byl obviněný hospitalizován v psychiatrické léčebně, neboť u něj propukla vážná duševní choroba. Na základě této skutečnosti a na základě odborného vyjádření lékaře rozhodl vyšetřovatel dne 20. 8. 1999 o přerušení trestního stíhání dle § 173 odst. 1 písm. c) TrŘ. Vzhledem k tomu, že dle vyjádření lékaře došlo u obviněného od začátku března 2008 ke zlepšení zdravotního stavu, státní zástupce dne 20. 3. 2008 dle § 173 odst. 2 TrŘ rozhodl, že se v trestním stíhání pokračuje.

Došlo již v mezidobí v daném případě k promlčení trestního stíhání?

IV.12.11 V květnu 20xx bylo proti *Jiřímu K.* zahájeno trestní stíhání pro trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby, dle § 241 odst. 1 TrZ, když neodvedl za své zaměstnance daň v celkové výši 52 000 Kč. Hned po doručení usnesení o zahájení trestního stíhání dostal *Jiří K.* strach a vzhledem k tomu, že byl ještě zaměstnán u jedné společnosti, kde měl na základě dohody o hmotné odpovědnosti svěřeny určité peníze a hodnoty, vzal tyto peníze a okamžitě zaplatil dlužnou daň.

Posuďte, zda došlo u obviněného k zániku trestnosti činu.

IV.12.12 Obžalovaný *Oldřich P.* byl odsouzen soudem prvního stupně pro trestný čin zanedbání povinné výživy dle § 196 odst. 1 TrZ. Proti tomuto rozsudku se odvolal a ve veřejném zasedání v řízení o odvolání doložil, že dlužné výživné zaplatil den následující po jeho vyhlášení.

Posuďte, zda došlo u obžalovaného k zániku trestnosti činu.

IV.12.13 *Libor L.* začal pracovat pro organizaci, která působila v oblasti severních Čech a zabývala se především vydíráním místních vietnamských obchodníků a také distribucí pervitinu v této oblasti. Pracovalo pro ni stále asi 10 osob a dále příležitostně ještě další osoby zejména dealeri nvertinu.